Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. január 3., kedd
LXXV. évfolyam
1. (21272.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 1,88 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Válsághelyzetben a nemkormányzati szervezetek

Gyengül a civil szféra

Fotó: Vajda György (archív)

Egy jól működő demokratikus társadalomban fontos szerepük van a civil szervezeteknek, ugyanis kiegészítik, támogatják a kormányzati intézményeket, esetenként sikerül hamarabb reagálniuk bizonyos – külső körülmények miatt előállt – helyzetekre, rugalmasabban kezelnek olyan kérdéseket, amelyek közelebb állnak a lakosok elvárásaihoz, illetve szakkonzultációval egészíthetik ki a hatóságok által javasolt elképzeléseket, terveket. Elméletben. Mert sajnos nálunk a gyakorlat helyenként mást mutat.

Vajda György

A Marosszéki Közösségi Alapítvány 2011-ben jött létre több Maros megyei civil szervezet társulásával, azért, hogy elsősorban pénzforrásokat mozgasson meg, kezeljen és ajánljon fel más nemkormányzati szervezeteknek terveik megvalósítására. Az alapítvány ügyvezető igazgatója *Gál Sándor*, vele beszélgettünk a szervezet folyamatban levő projektjeiről, jövőbeni terveiről.

– Nehéz időszakon vagyunk túl, és a válság még nem ért véget. A koronavírus-járvány óvintézkedései leállították mindenféle közösségi tevékenységet, majd a megszorítások megszüntetése után, alighogy fellélegzett a társadalom, kitört az orosz–ukrán háború, amelynek

(Folytatás a 6. oldalon)

Nyitóhangverseny csütörtökön

Január 5-én ismét kezdetét veszi Marosvásárhelyen a Szórakoztató Zene Fesztiválja. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia által hetedik alkalommal megszervezett, január 13-ig tartó koncertsorozat négy hangversenyből áll, amelyekből sorrendben az elsőre e hét csütörtökén kerül sor.

4.

A Mezőség apostola

Az Emlékkötet Hermán János nagysármási református lelkészről és mezőségi szórványmissziós szolgálatáról címet viseli az a könyv, amelyet advent negyedik vasárnapján mutattak be a nagysármási református templomban.

5.

Mit hoz 2023 a marosvásárhelyi sportcsapatoknak?

Összeállításunkban a csapatjátékok marosvásárhelyi (részben megyei) kilátásait próbáljuk vázolni 2023-ra.

7.

Szilveszter kíméletes volt

Az újév napját megelőző időszakban, szilveszterkor és azt követően nem volt tűzijáték által kiváltott nagyobb tűzeset oltása miatti riasztás a megyében.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék
2023. január 31-ig a marosvásárhelyi Forradalom utca 5.
és Dózsa György utca 64–68. szám alatti üzletekben.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket
Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a 0265-212-304-es telefonszámot!

Aktuális

Boldog új évet!

Mózes Edith

Egy decemberi IRES-felmérés szerint a romániaiak több mint fele nem tud arról, hogy idén szociáldemokrata kormányfője lesz az országnak, nem hallottak a kormányfőcseréről szóló koalíciós megállapodásról. Azok 39%-a szerint, akik hallottak róla, az államelnök és a liberálisok úgysem fogadják el a kormányfőcserét.

Arra a kérdésre, hogy milyen politikai változásokat szeretnének, a legtöbben – 16% – a politikai osztály és az államvezetés lecserélését említették; 11 százalékuk más kormányt és más kormánypártokat szeretne látni, 8% a fizetések, a nyugdíjak és a gyermekpénz emelését akarja, 3% az infláció csökkenését tartja szükségesnek.

Egy másik közvélemény-kutatás azt mutatja, hogy a romániaiak nagyobb mértékben helytelenítik a nők elleni agressziót, mint 20 évvel ezelőtt, de még mindig sokan elfogadják annak bizonyos formáit. Minden negyedik válaszadó elfogadhatónak tartja, hogy a férfi rendelkezzék a nő jövedelmével, és természetesnek véli, hogy a nő nem mehet el szórakozni a partnere nélkül. A válaszadók 23 százaléka elfogadhatónak tartja, hogy a férfi megtiltsa a nőnek, hogy baráti társasága legyen, 19% nem tartja súlyosnak, ha egy nőt megerőszakolnak, miután beleegyezett, hogy felmegy egy férfi lakására, 12 százaléka pedig nem tartja túlságosan elítélendőnek, ha egy kihívóan öltözött nőt erőszakolnak meg.

A közvélemény-kutatás arra is kitér, hogy mi az oka annak, hogy az erőszakot elszenvedett nők többsége nem fordul a hatóságokhoz.

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

3., kedd
A Nap kel
8 óra 6 perckor,
lenyugszik
16 óra 48 perckor.
Az év 3. napja,
hátravan 362 nap.

Isten éltesse!

Ma **BENJÁMIN** és **GENOVÉVA**, holnap **LEONA** és **TITUSZ** napja.
LEONA: görög eredetű női név, a Leó és a Leon férfinév női párja.
TITUSZ: latin eredetű, jelentése bizonytalan.

IDŐJÁRÁS

Változékony
Hőmérséklet:
max. 8 ºC; min. 5 ºC

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Február 20-tól sívakáció

Ezen a héten még vakációznak az óvodások és iskolások. A gyermekek és fiatalok január 9-én, hétfőn térnek vissza tanintézeteikbe, akkor kezdődik a harmadik oktatási modul, amely az egyhetes februári sívakációig tart. A szünidő időzítéséről a megyei tanfelügyelőségek dönthettek. Maros megyében a vakáció február 20-án, hétfőn kezdődik, és 26-án ér véget, 27-én pedig megkezdődik a negyedik oktatási modul, amely az április 7-én kezdődő húsvéti szünidőig tart. A tanév szerkezetéről a megyei tanfelügyelőség honlapján, az alábbi linken lehet tájékozódni: https://cdn.edupedu.ro/.

Szakképzési tanfolyamok januárban

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal januárban két szakképzési tanfolyamot indít: az egyiket számítógép- és rendszerkezelő szakemberek, a másikat takarítószemélyzet képzésére. A jelentkezőknek személyazonossági igazolványt, keresztlevelet és a tanulmányokat igazoló okleveleket kell bemutatniuk. A képzés nyilvántartott munkanélkülieknek, végzősöknek, menekülteknek, Romániában munkavállalási engedéllyel rendelkező hontalanoknak, börtönből szabaduló, illetve kis jövedelemmel rendelkező vidéki személyeknek ingyenes. Érdeklődni a 0265-263-760-as telefonszám 115-ös mellékállomásán lehet.

Hol van Bernády pohara? – tárgygyűjtési kampány

A Maros Megyei Múzeum 2023-ban a Kultúrpalotában nagyszabású Bernády György-kiállítást készít elő, amellyel méltó emléket szeretne állítani a polgármester korszakos tevékenységének. Az új tárlat a közéleti szereplőt és az embert helyezi középpontba, korszakokon átívelő kapcsolati hálóin keresztül mutatva be az országos és a helyi politikust, a műpártolót, a szabadkőművest, az amerikai utazót, a férjet és az apát. A kiállítás kezdeményezői nemcsak az új tudományos kutatásokra kívánnak támaszkodni, hanem be szeretnék vonni a folyamatba a múzeum látogatóit is, ezért felkérik a marosvásárhelyieket, hogy keressék fel az intézményt, amennyiben Bernády György személyéhez vagy korához köthető fényképfelvétel, irat, rajz, tárgy van a tulajdonukban, és hajlandók azt megmutatni a múzeum munkatársainak, valamint a nagyközönségnek. A gyűjtőkampány január 31-éig tart. Bővebb tájékoztatás a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen, illetve a 0749-912-992-es telefonszámon kérhető.

Baleset Dicsőszentmártonban

Hétfő délután egy gépkocsivezető Dicsőszentmártonban, Ádámos irányában balesetet szenvedett. A helyszínre a dicsői katonai tűzoltókat riasztották. A balesetben egy személy sérült meg jelentősebben, az illetőt orvosi ellátásban részesítették, két személy könnyebb sérülést szenvedett. A baleset után a forgalmat egy időre mindkét sávon lezárták.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Búcsú dr. Szatmári Máriától

Orvoskollégái, páciensei, szerettei és ismerősei fájó szívvel értesültek arról, hogy dr. Szatmári Mária elmegyógyász főorvos, súlyos betegséget követően, életének 61. évében eltávozott közülünk. Marosvásárhelyen született, tanulmányait itt végezte, és – édesapja nyomdokaiba lépve – 1986-ban szerezte meg általános orvosi diplomáját a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Intézetben.

Szakmai pályája folyamatosan ívelt felfelé a pszichiáter szakorvosi és egyetemi adjunktusi tisztségek elnyerése által, a körülmények hatására mégis úgy döntött, hogy feladja egyetemi karrierjét. Tudását, jóságát, empátiakészségét azt követően a Mentis orvosi rendelőben kamatoztatta a betegei javára. A rendszerváltás utáni években létrehozott Szent Balázs Alapítvány alapító tagjaként a minőségi egészségügyi ellátás, az orvosok továbbképzése, a rászorulók megsegítése, az egészségmegőrzés tudatosítása, az emberi (és keresztény) orvos–beteg kapcsolat szolgálata kiemelt fontosságú lett számára.

Szakmai hozzáállásán túl három gyermek felnevelésével és emberi példamutatásával is bizonyította az egészségmegőrzésen túl az értékmegőrzés fontosságát. Emléke legyen áldott, részvétünk a gyászoló családnak!

Dr. Ábrám Zoltán

Megemlékezés a Petőfi-szobornál

A marosvásárhelyi Petőfi-szobrot az ezredfordulón felállító Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezete a hagyomány szerint, immár 22. alkalommal, az új esztendő első napján megemlékezést tartott nemzeti költőnk tiszteletére. Petőfi Sándor születésének kétszázadik évfordulóján dr. Ábrám Zoltán EMKE-alelnök köszöntötte a jelenlevőket, felidézte a költő szellemiségét. Henter György református és Nagy László unitárius lelkészek méltatását és imáját követően ünnepi beszédet mondott Soós Zoltán polgármester és dr. Vass Levente államtitkár. Műsorvezetőként Pál Hunor színművész a Bolond Istók színműből adott elő részleteket. A rendezvény Petőfi-dalok közös eléneklésével, koszorúzással és a himnuszokkal ért véget.

Fotó: Horváth Éva

A város segít – élelmiszergyűjtés

Január 15-ig zajlik A város segít mottóval nehéz anyagi helyzetben lévők számára indított adománygyűjtés.

A kezdeményezők – a Marosvásárhelyi Rádió és a Divers Egyesület – több mint kétszáz hátrányos helyzetű gyermeket és idős személyt szeretnének megóvni a téli hónapok alatt fenyegető élelmiszerhiánytól, ezért arra kérik a cégeket és magánszemélyeket, hogy amennyiben tehetik, csatlakozzanak a jótékonysági akcióhoz.

A rászorulókat tartós élelmiszerrel, édességgel és gyümölccsel, illetve tisztálkodási cikkekkel lehet támogatni.

Az adományok az Avram Iancu u. 29. szám alatt adhatók le naponta 10–13 és 18–19 óra között. Bővebb tájékoztatás a 0265-311-727-es telefonszámon. Pénzadományt a RO48PIRB2800710681001000 bankszámlára lehet utalni vagy online a https://divers.org.ro/ asociatia-divers/donatii internetes oldalra.

RENDEZVÉNYEK

Parasztopera

Darvas Benedek – Pintér Béla Parasztopera című zenés műve látható január 10-én, kedden 19 órától a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Köteles Sámuel utcai Stúdió Színházában. Rendező Mohácsi János.

A János vitéz a Maros Művészegyüttesnél

Január 10-én, kedden 19 órakor a János vitéz című táncos mesejátékkal lép közönség elé a Maros Művészegyüttes a kövesdombi székházban. Rendező-koreográfus Novák Ferenc Tata, zeneszerző Rossa László, szövegíró Novák Péter, a koreográfus munkatársai: Rémi Tünde és Lengyel Szabolcs. Az előadás megtekintéséhez előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

Rendkívüli újévi hangverseny

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia rendkívüli újévi hangversenyére várják a klasszikus zene kedvelőit január 5-én, csütörtökön 19 órakor a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermébe. A Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiójával együttműködésben szervezett hangversenyen a filharmónia szimfonikus zenekarát Pablo Boggiano argentínai karmester vezényli. Műsoron Johann Strauss, ifj. Johann Strauss és Sosztakovics híres keringői, polkái és indulói. A koncertet 6-án, pénteken 19 órakor megismétlik.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Horvátország január elsején csatlakozott az euróövezethez és a schengeni térséghez

Horvátország január elsején huszadik országként csatlakozott az euróövezethez, valamint a schengeni övezet teljes jogú tagjává vált.

Az eurót használó uniós tagállamok tanácsa, az eurócsoport június közepén állapodott meg arról, hogy Horvátország az euró bevezetéséhez szükséges valamennyi feltételnek megfelel. A szükséges jogszabályok elfogadásával az év végéig lezárult az a folyamat, amelynek eredményeképp Horvátország január elsején az euróövezet tagjává válhatott.

A tagországok pénzügyminiszerei megállapították azt az árfolyamot, amelynek alapján a kuna euróvá konvertálódik. Az Ecofin az euró és a horvát kuna közötti átváltási árfolyamot 1 euróra vetítve 7,53450 kunában határozza meg. Ez megfelel a kuna jelenlegi középárfolyamának az árfolyam-mechanizmusban (ERM 2).

Horvátországban az árakat szeptember 5-étől kunában és euróban is ki kell írni. Az árak kettős kijelzése 2023 végéig marad érvényben. A kunát – az euró hivatalos bevezetésének időpontjától – költségek nélkül beváltják a bankok, a Horvát Posta és az állami pénzügyi intézet (FINA). A Horvát Nemzeti Bankban (HNB) pedig korlátlan ideig ingyen lesz átváltható.

Az Európai Központi Bank (EKB) 2020 júliusában vette fel Horvátország devizáját az „euróövezet előszobájának" tartott ERM-2 árfolyam-mechanizmusba. A jelenleg 19 országot tömörítő euróövezet utoljára 2015-ben bővült, amikor Litvániában bevezették az eurót.

Az Európai Bizottság november közepén állapította meg, hogy Horvátország készen áll arra, hogy teljes jogú tagjává váljon a határok nélküli szabad uniós mozgást biztosító schengeni övezetnek.

A schengeni térségen belül az emberek a határokon ellenőrzés nélkül kelhetnek át és utazhatnak az egyik országból a másikba. A tagállamok közötti ellenőrzés nem szűnt meg az övezeten belül, csak az ellenőrzés módja változott. A belső határokon való ellenőrzésre a schengeni tagállamok úgynevezett mélységi ellenőrzési rendszert működtetnek, amely azt jelenti, hogy az adott ország területén belül az idegenrendészetért felelős hatóságok igazoltathatják a külföldieket. A schengeni szabályok azt is lehetővé teszik, hogy valamely tagállam indokolt esetben, korlátozott időtartamban ideiglenesen visszaállítsa a határellenőrzést.

A schengeni térség 1985-ben öt uniós ország – Franciaország, Németország, Belgium, Hollandia és Luxemburg – közötti kormányközi megállapodás révén jött létre.

A jelenleg 26 tagú schengeni övezetnek Bulgária, Ciprus, Írország és Románia kivételével minden uniós tagállam, valamint Norvégia, Izland, Svájc és Liechtenstein a tagja. *(MTI)*

Elhunyt XVI. Benedek nyugalmazott pápa

Kilencvenöt éves korában december 31-én, szombaton 9 óra 34 perckor elhunyt XVI. Benedek nyugalmazott pápa, aki 2005 és 2013 között volt a római katolikus egyház feje – jelentette be a Vatikán. Temetése január 5-én, csütörtökön lesz – közölte Matteo Bruni vatikáni szóvivő. A szertartást, „mely az egyszerűség jegyében zajlik majd, Ferenc pápa vezeti" – tette hozzá.

XVI. Benedek a modern kor első egyházfője volt, aki 600 év után először lemondott a pápaságról. Ferenc pápa megválasztását követően a saját magának kijelölt nyugalmazott pápa címmel visszaköltözött a Vatikánba, ahol a Mater Ecclesiae kolostorban élt. Utoljára 2020 júniusában mutatkozott a nyilvánosság előtt.

A Szentszék sajtótermében tartott sajtótájékoztatón Matteo Bruni vatikáni szóvivő bejelentette, hogy a temetési szertartás január 5-én, csütörtökön 9.30 órakor kezdődik a Szent Péter téren, „a nyugalmazott pápa kérésének megfelelően az egyszerűség jegyében".

Joseph Ratzinger szerdán, a délutáni szentmise végén, lakóhelyén, a Mater Ecclesiae kolostorban részesült a betegek kenetében felszentelt laikus nők jelenlétében, akik utolsó éveiben segítségére voltak – közölte Bruni.

XVI. Benedek földi maradványait január 2-ától a Szent Péter-bazilikában helyezik el, hogy a hívők végső búcsút vehessenek tőle. Az emeritus pápa halálhírére megtelt a Vatikán egyébként is turistákkal teli környéke: főleg rómaiak siettek a Szent Péter térre, azok, akik péntek délután a lateráni Szent János-bazilikában imádkoztak XVI. Benedekért.

Mások a helyszínen értesültek a nyugalmazott pápa haláláról. Az elsők között érkeztek meg az újságírók, elsősorban német, olasz és amerikai stábok, akik már napok óta a Vatikánnál dolgoztak.

A teret a kora délutáni órákban rövid időre lezárták biztonsági ellenőrzésre a Ferenc pápa vezette Te Deum hálaadás előtt. A Vatikán egész környékét már korábban ellepték az olasz rendőrség, csendőrség emberei: az oldalutcákat lezárták, és gyorsan visszaállították a biztonsági belépőket a tömeg terelésére.

Az MTI által megkérdezett olasz hívők szeretettel emlékeztek vissza XVI. Benedekre. Megjegyezték, hogy már pápává választását megelőzően is évtizedeken át Rómában élt, ezért a város lakójának számított. Mások rámutattak, hogy távozásával egy rendkívüli korszak ér véget, amelyben egy pápa és elődje egyszerre élt a Vatikánban.

Vatikáni szakértők hangsúlyozták, hogy a nyugalmazott pápa akarata szerint temetése az egyszerűség jegyében zajlik, de pápához illő liturgiával, melyre egyházi és állami delegációkat várnak. Az emeritus pápa búcsúztatása unikumnak számít, amelyre nincsen példa az egyház történetében.

Utoljára 2005-ben temettek pápát a Vatikánban, II. János Pált.

XVI. Benedeket a Szent Péter-bazilika kriptájában helyezik majd el, abban a pápai sírhelyben, ahol korábban XXIII. János pápa, majd II. János Pál nyugodott. Utóbbi 2005 és 2011 között, majd szentté avatása után hamvait a bazilikába helyezték át.

XVI. Benedek volt az első pápa, aki Twitter-fiókon jelentkezett, és a két pápáról szóló filmek fiktív szereplőjeként a mozivásznon is szerepelt.

A Vatikán közzétette a lelki végrendeletet

Teológiai végrendeletet hagyott hátra XVI. Benedek nyugalmazott pápa, aki a hit szilárdságát emelte ki abban a dokumentumban, amelyet a Vatikán szombat este hozott nyilvánosságra.

Az én lelki testamentumom címet kapta a 2006. augusztus 29-i keltezésű dokumentum. XVI. Benedek valamivel több mint egy évvel azután írta, hogy 2005 áprilisában pápává választották.

Az eddig ismeretlen végrendelkezést a Vatikán német és olasz nyelven közölte. Az első szám első személyben írt rendelkezés egyrészt személyes, másrészt teológiai örökségnek számít a 20. század talán legnagyobb egyháztudósának tartott Joseph Ratzinger részéről, aki 1981 és 2005 között a Hittani Kongregáció vatikáni hivatalát vezette.

A dokumentumban XVI. Benedek mindenekelőtt köszönetet mond Istennek, aki az életet ajándékozta neki, és számos „zűrzavaros" pillanatban irányt mutatott számára, „mindig talpra állítva, amikor elkezdtem lecsúszni". Ezzel XVI. Benedek élete nehéz szakaszaira utalt, amelyeken Isten vezetésével tudott túljutni.

Köszönetet mondott szüleinek, akik nehéz időkben életet adtak neki nagy áldozatokkal és szeretetükkel. Említette édesapja világos hitét, amely mindig erős maradt az ő fiatalkori tudományos nézeteivel szemben, édesanyja áhítatosságát és jóságát, valamint testvéreit, köztük fivérét, a szintén a papi szolgálatot választó Georgot, aki utat mutatott számára.

Köszönetet mondott munkatársainak, tanárainak és diákjainak. Külön kiemelte hazáját, a bajor Alpok térségét, melynek szépsége – megfogalmazása szerint – a Teremtőt tükrözi. Köszönetet mondott hazája népének, mivel bennük újból és újból megtapasztalta a hit szépségét.

Azért imádkozott, hogy a német föld megmaradjon a hitben, arra kérte szeretett honfitársait, ne engedjék magukat eltávolodni a hittől. Köszönetet mondott szolgálata összes állomáshelyének, különösen Rómának és Olaszországnak, mely második hazájává vált.

Bocsánatot kért mindazoktól, akikkel bármilyen módon méltánytalanul bánt.

„És azt, amit honfitársaimnak mondtam, most mindazoknak mondom, akik az egyházban az én szolgálatomra lettek bízva: maradjatok meg szilárdan hitetekben! Ne hagyjátok megzavarni magatokat!" – írta XVI. Benedek.

Hangsúlyozta, gyakran úgy tűnik, hogy a természettudományok éppúgy, mint a történelmi kutatás, képes cáfolhatatlan téziseket felmutatni a katolikus hittel szemben.

Hozzátette ugyanakkor: „megéltem a természettudományok átalakulását, és volt lehetőségem megállapítani, hogy a hittel szembeállított látszólagos bizonyosságok miként foszlottak szét, bizonyítva, hogy nem tudományról van szó, hanem filozófiai értelmezésekről, melyek csak látszólagosan tartoznak a tudományhoz". Megjegyezte, a természettudományokkal folytatott párbeszéd a hittani kijelentések határaira és sajátosságaira is segített rámutatni.

Kitért arra is, hogy hatvan éve foglalkozik teológiával és bibliai tudományokkal, és az egymást követő generációk múlásával „láttam, miként omlottak össze összeomolhatatlannak tűnő tézisek, melyekről kiderült, hogy egyszerű hipotézisek". A néhai pápa meg is nevezte a teológia generációk – liberális, egzisztencialista, marxista – képviselőit.

Úgy vélte, a számos feltételezésből semmi más nem merül felszínre, mint a hit értelme, vagyis hogy „Jézus Krisztus valóban az út, az igazság és az élet, és az egyház minden elégtelenségével valóban az ő teste".

A testamentum végén XVI. Benedek arra kérte az Urat, minden bűnével és hiányosságával együtt fogadja be őt az örökkévalóságba. *(MTI)*

Ország – világ

Földrengés-biztonsági program

Új épületfelújítási programot jelentett be a fejlesztési minisztérium, amelyre január 3-án reggel 10 órától pályázhatnak a helyi önkormányzatok és a központi hatóságok. A minisztérium 60 napig fogadja online a pályázatokat a már ismert felületen, a pályázatok érkezési sorrendje fontos – mutatott rá Cseke Attila fejlesztési szaktárcavezető. A pályázók a finanszírozási kérés mellett az épület földrengés-veszélyességét bizonyító felmérést kell feltöltsék, illetve az épület energetikai felmérését, amennyiben energiahatékonyságot növelő felújításra is kérnek finanszírozást. A fejlesztési minisztérium 2023-ban 500 millió lejre írhat alá finanszírozási szerződést, 200 millió lejt már elkülönítettek a beruházások fedezésére, a szaktárca minden költséget kifizet, sem a lakóktól, sem az önkormányzatoktól nem kér társfinanszírozást. A szaktárca földrengés-biztonsági finanszírozási programja többéves, és a tömbházlakások mellett a középületekre is kiterjed. *(RMDSZ-tájékoztató)*

Egymillió fölött

Egymillió fölötti a romániai magyarság száma a népszámlálás előzetes eredményei alapján. Ezzel megőriztük a magyarok 6 százalék fölötti arányát a romániai társadalomban – jelentette be Kelemen Hunor szövetségi elnök az Országos Statisztikai Intézet (INS) előzetes eredményei alapján. Az RMDSZ elnöke jelezte: a népszámlálás részletes eredményeit ezután elemzi a szövetség. *(RMDSZ-tájékoztató)*

1,4 millió lejt meghaladó bírságok

Több mint 300 gépjárművezetői jogosítványt és 74 forgalmi engedélyt vont be a közúti közlekedési szabályok megsértése miatt a rendőrség az év első napján – tájékoztatott hétfőn a belügyminisztérium. A rendőrök és a csendőrök 2969 kihágást állapítottak meg, melyekért összesen 1,4 millió lejt meghaladó bírságokat róttak ki. Vasárnap 5374 bevetésük volt a belügyi szerveknek, 3555 esetben a közbiztonság és a közrend védelmében volt szükség a beavatkozásukra, 1819 esetben vészhelyzet miatt riasztották őket. A katonai tűzoltók 1506 esetben nyújtottak sürgősségi egészségügyi ellátást, 128 tűzesethez riasztották őket, műszaki mentésre nyolc esetben volt szükség. Az elmúlt 24 órában a tűzoltók 16 személyt mentettek meg küldetéseik során. A belügyi szervek helikopterei kilenc személyt mentettek ki. *(Agerpres)*

Indulna a paralimpián Novák Károly Eduárd

Hatodik paralimpiáján szerepelne Párizsban Novák Károly Eduárd, aki másodszor indulna el sportminiszterként. A 46 éves politikus a 2012-es londoni paralimpián aranyérmet nyert pályakerékpárban, két éve Tokióban – már miniszterként – pedig megszerezte harmadik ezüstérmét. Bár ezt követően felhagyott az aktív versenyzéssel, közösségi oldalán tett újévi fogadalma szerint megkezdi a felkészülést a párizsi játékokra. Novák Károly Eduárd közölte: a sport megtanít arra, hogy megküzdjünk céljainkért, és ne féljünk nagy célokat kitűzni, márpedig számára ilyen cél a párizsi részvétel. Novák Károly Eduárd eredetileg gyorskorcsolyázónak készült, de 19 éves korában gépkocsibalesetet szenvedett, és amputálni kellett az egyik lábfejét. Többször rajthoz állt a Tour de Hongrie-n saját csapatával, a Team Novákkal. *(MTI)*

Boldog új évet!

(Folytatás az 1. oldalról)

A megkérdezettek 96 százaléka úgy véli, hogy féltik a saját vagy a gyermekeik életét, 86% szerint a nők nem hiszik, hogy a hatóságok meg tudják őket védeni. Ami, sajnos, sokszor beigazolódik. 85 százalékuk úgy gondolja, hogy az áldozatok azért nem fordulnak a hatóságokhoz, mert szégyellik magukat, és nincs lehetőségük külön költözni.

A tanulmány „A tudás hatalom! – Kutatás és érdekérvényesítés a nemi erőszak kérdésével foglalkozó politika javításáért" projekt keretében készült, és Németország romániai nagykövetsége finanszírozta. Az első ilyen jellegű felmérés Romániában az elmúlt 20 évben; a romániaiak nők elleni erőszakkal kapcsolatos viselkedését és felfogását, az erőszak társadalmi toleranciájának mértékét, az illetékes hatóságokba vetett bizalom szintjét, valamint a nemi agresszió áldozatai előtt álló akadályokat vizsgálja.

Ilyen körülmények között az államfő újévi „bejegyzéses" üzenetében azt állítja: „Románia naponta fejlődik, és szemmel látható eredményeket mutat fel minden területen".

Ebben az írásban a társadalmi problémák egy kis szeletét mutattuk be, nem soroltuk fel újra a lakosság nagyobb részét érintő és sújtó gondokat, például az új évben hatályos újabb adó- és áremeléseket.

Boldog új évet!

Nyitóhangverseny csütörtökön

Kezdődik a VII. Szórakoztató Zene Fesztiválja

Kaáli Nagy Botond

Január 5-én ismét kezdetét veszi Marosvásárhelyen a Szórakoztató Zene Fesztiválja. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia által hetedik alkalommal megszervezett, január 13-ig tartó koncertsorozat négy hangversenyből áll, amelyekből sorrendben az elsőre e hét csütörtökén kerül sor.

Az új, 2023-as esztendőt szokás szerint a rendkívüli újévi hangversenyekkel kezdi az intézmény, ezek közül a január 5-i nyitja a Szórakoztató Zene Fesztiválját. A csütörtök esti koncerten a Marosvásárhelyre visszatérő argentínai karmester, Pablo Boggiano vezényli a filharmónia zenekarát, a hangverseny különleges programot ígér: az este 7 órakor a Kultúrpalota nagytermében kezdődő koncerten J. Strauss, J. Strauss II és D. Sosztakovics híres keringői, polkái, indulói hangzanak el.

A rendkívüli újévi hangversenyt január 6-án, pénteken este 7 órától megismétlik, ez a koncert képezi a fesztivál sorrendben második hangversenyét.

A koncerteket vezénylő *Pablo Boggiano* Buenos Airesben született, egy oda a XIX. század végén bevándorolt olasz család sarjaként. Az argentin nemzeti konzervatóriumban és a helyi katolikus egyetemen végzett, majd Párizsban, Bécsben és Helsinkiben tanult tovább, karmesterként 18 éves korában mutatkozott be, számos nemzetközi verseny nyertese. Vezényelt többek között romániai, boszniai, bulgáriai, ukrajnai, magyarországi (Budapest Fesztiválzenekar), ausztriai, angliai (Royal Philharmonic), németországi (Jaener Philharmonic, Göttinger Symphonie Orchester) és argentínai (Orquesta Sinfónica Nacional és Orquesta Filarmónica de Buenos Aires) zenekarokat. A Cadogan Hallban a Royal Philharmonic of London koncertjét dirigálta.

Pablo Boggiano

Január 12-én, csütörtökön este 7 órától *A szilveszterutó rendkívüli hangversenye* címmel kerül sor a szemle harmadik koncertjére a Kultúrpalota nagytermében. Az Erdély TV-vel közösen szervezett hangversenyt Shinya Ozaki (Japán) vezényli, szólistaként Gebe-Fügi Renáta szoprán lép fel, közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara. A szilveszterutói hangversenyen L. J. Ferd. Herold, Josef Strauss, Johann Strauss, Lehár F., P. I. Csajkovszkij, V. Bellini, E. Grieg, G. Verdi, P. Mascagni és Ch. Gounod szerzeményei – híres nyitányok, táncok és áriák – hangzanak el.

Gebe-Fügi Renáta szoprán Kolozsváron született, zenei tanulmányait a kolozsvári Sigismund Toduță zeneliceumban kezdte, 2016-ban szerzett diplomát a Gheorghe Dima Zeneakadémia hegedű szakán. Egyetemi évei során, különböző operákat hegedűn kísérve, egyre nagyobb elhívást érzett az operaéneklés művészete iránt, így 2020-ban ének szakon is lediplomázott. Jelenleg a Kolozsvári Magyar Opera zenekarának tagja, és elsőéves hallgató klasszikus énekművész mesterképzési szakon. Eddigi tanulmányi évei során több mesterkurzus hallgatója volt, tanulmányi ösztöndíjjal részt vehetett az ISA19 nemzetközi nyári egyetemen, Ausztriában (International Summer Academy 2019). A Posticum Iuventutis Internationalis nemzetközi ifjúsági zenekar tagjaként

Gebe Fügi Renáta

számos hangversenyen vett részt Magyarországon, Olaszországban, Csehországban és Svájcban, valamint a Quarto D'Oro, a Fonte di Gioia és a Transylvania Galante barokk formációkkal is színpadra lépett énekesként és hegedűsként egyaránt. A 2017-ben a Societatea Română Mozart által szervezett 24. Nemzetközi Mozart Énekverseny I. díjazottja, 2020-ban a Sabin V. Drăgoi Nemzetközi Énekverseny győztese, a bukaresti George Enescu Filharmónia különdíjasa. 2021-ben a 11. Nemzetközi Simándy József Énekverseny második díjasa a mesterképzésben részt vevő hallgatók kategóriájában, valamint három különdíj nyertese. A Kolozsvári Magyar Opera színpadán 2019-ben debütált, szólistaként fellépett a Nagyváradi Állami Filharmónia, a Bukaresti Athenaeum, a Kolozsvári Román és Magyar Opera, a brassói Fekete-templom, a kolozsvári Szent Mihály-templom, valamint a Csíki Kamarazenekar hangversenyein.

A szilveszterutói rendkívüli hangversenyt január 13-án, pénteken este 7 órától megismétlik, ez a koncert zárja a VII. Szórakoztató Zene Fesztiválját.

Drágulhat az üzemanyag

Nő a minimálbér és a nyugdíj

Romániában január 1-jétől csaknem 18 százalékkal nőtt a bruttó minimálbér, 12,5 százalékkal emelkedtek a nyugdíjak, viszont a kormány kivezeti az üzemanyagok árkompenzációját, ami várhatóan dráguláshoz vezet, és a kisvállalkozások adóterhei is nőttek.

A kormány decemberben döntött ezekről az új jövedelemértékekről és adóváltozásokról. A bruttó minimálbér az eddigi 2550 lejről 3000-re nőtt, ami 17,6 százalékos növekedésnek felel meg. Tavaly 1,2 millió alkalmazott, a munkavállalók csaknem 23 százaléka kapott minimálbért.

Tíz százalékkal nőtt a közalkalmazottak, a köztisztviselők és a fegyveres testületek hivatásos tagjainak alapbére is úgy, hogy az alapbéren kívüli juttatások a tavalyi szinten maradnak, a túlórát pedig kizárólag szabadnappal kompenzálják a fegyveres testületek hivatásos állománya kivételével. Az építőiparban a bruttó minimálbér a tavalyi 3000-ről 4000 lejre emelkedett január 1-jétől.

A nyugdíjak is 12,5 százalékkal nőttek, emellett a kis összegű öregségi járandóságban részesülők két egyenlő részre osztott, egyszeri nyugdíjkiegészítést kapnak, amit a kabinet a megemelkedett közüzemi számlákra hivatkozva nyújt.

A kormány literenként 0,50 lejjel kompenzálta az üzemanyagok árát, most ezt a támogatást kivezették, így várhatóan drágulás lesz. Nicolae Ciucă miniszterelnök jelezte, hogy amennyiben ismét jelentősen megdrágul az üzemanyag, akkor az intézkedést visszavezetik.

Január 1-jétől adóemelések is hatályba léptek, így a vendéglátóiparban az eddig hatályos, kedvezményes 5 százalékos helyett 9 százalékos héát kell fizetniük a vállalkozóknak az idegenforgalmi szolgáltatások után, illetve az élelmiszeriparban 9 százalékról 19 százalékra nőtt a cukros üdítők héája.

A kormány növelte az adóterheket a mikrovállalkozások és az egyéni vállalkozások esetében. Ez utóbbiaknak például megduplázódhat a társadalombiztosítási járulékuk, ha a nettó bevételük meghaladja a bruttó minimálbér 24-szeresét. A mikrovállalkozásokkal szembeni követelményeket is szigorították, így csak azok működhetnek ebben a vállalkozási formában, amelyeknek a bevétele nem haladja meg az évi 500 ezer eurót, eddig egymillió euró volt a felső határ. Emellett a mikrovállalkozásoknál megszüntették az árbevétel után számolt kedvezményes 3 százalékos adót. Az osztalékadó 5 százalékról 8 százalékra nőtt. *(MTI)*

Fiktív szilveszteri bejegyzések egy képzeletbeli naplóba

Vajda György

Óévhagyó, újévváró gondolatokkal kanyargunk dombok övezte völgyben egyre távolabb a mindennapi hajtástól, el a csendbe, a természetbe. Erdélyben. Van, aki ilyenkor még távolabb utazik. Aszerint, hogy kinek mi jut igénye, kedve, zsebe, óhaja, vágya szerint december utolsó napján, amióta Gergely pápa rendet teremtett napjaink között. Szilveszterezünk. És ilyenkor mindig vonalat húzunk képzeletbeli naplónkban, számot adunk és vetünk, tervezünk, örvendünk, sóhajtunk, reménykedünk. Lezárunk életünkben egy szakaszt, újat nyitunk. Elraktározzuk a múltat, tervezzük a jövőt. Elvonulunk. Talán a legjobb helyre, oda, ahol nincs mobiltelefon-elérhetőség, a wifijel akadozik és a televízió sem érdekes.

Ha csupán egy napra is, de ilyenkor kizárnánk a zűrzavart és perpatvart, amit az óévben ránk zúdított a telefon, a számítógép és más kütyü képernyője. A híreket és álhíreket, az akciót és a reakciót, a propagandát és ellenpropagandát, a frusztrációk fröccsentette parttalan kommenteket, a véget nem érő veszekedésbe torkolló vitákat, a politikai csatározásokat vírusjárványról, orosz–ukrán háborúról, gazdasági válságról, energiaárakról, EU-botrányról, schengeni csatlakozásról, valutaárfolyam-ingadozásról, az angol koronaváltásról és mindenről, ami életünkben kevésbé fontos, de meghalljuk, meghallgatjuk, értjük és értetlenkedünk fölötte vagy leértékeljük. Ahogyan azt is tudomásul vesszük, hogy a szomszédunk lakása beázott csőrepedés miatt, tűz ütött ki a másik tömbházban, hárman meghaltak a tegnapi autóbalesetben, több hete rothad a szemét a kukákban. Ez az élet. Történések sorozata, amelyek egy-egy mozzanata bekerül saját emléktárunkba, rögzül egyéni és kollektív tudatunkban, az óév végén, az új év elején számot adunk róla, annak évszázados rendje és módja szerint.

Valahonnan jövünk és valahova megyünk. Nem csak a gépkocsi kilométerszámlálója pörög, hanem az énidőnk is felgyorsult. Úgy érezzük, ebben a digitalizált, elgépiesedett világban egyre céltalanabbul sodródunk, akár egy irányt tévesztett hajó a viharos szélben. Van, amikor képzeletbeli szigetek felé vesszük az irányt, s közben rájövünk arra, hogy ez csupán délibáb. A legénység sorsáért felelősséget vállaló hajóskapitánytól várjuk a parancsot, aki az árbóckosárban ülő őrszemtől egy jelre vár. Sodródunk, néha megállunk, és jegyezzük utunk állomásait a képzeletbeli (hajó-) naplóba.

A kiindulópont a család, az otthon. Az a hely, ahol a legjobban érezzük magunkat, biztonságban, békességben, szeretetben, ahol létünkhöz, igényeinkhez felépítjük a minket óvó falakat. Sokan vannak, akik máshol építenek várakat.

A táj, ahol elhaladunk estefelé, szürke ködbe burkolózik. Sejtelmessé válik, ismerős számunkra, vagy úgy teszünk, mintha az lenne: a szülőfalu lehelete, a felszántott vagy parlagon hagyott földek rajzolata, az erdők sötét mélye, hegyek éles sziklaperemeinek égbe nyúló karmai, a tenger áztatta, simogatta homokos part. A hely, ahova beleszülettünk vagy belekényszerültünk, amely számunkra otthonos, vagy azzá tesszük. Történéseink helyszínei a születéstől halálig a pitvaros háztól a tömbházrengetegen át a felhőkarcolóig, kunyhótól a Buckingham-palotáig. Ilyenkor, mérlegkészítésekor, év fordultán összemosódnak a visszatekintés és az előrevetítés képei.

Valahol egy csendes erdélyi faluban éjfélkor megkondul a templomharang. Aztán tűzijáték és fülsiketítő pukkantók zaja űzi el az óév rossz szellemeit. A New York-i Times Square gömbje földet ér egyperces útja után, egymillió konfetti árasztja el az utcán levő amorf tömeget. Van, ahol virágok borítják el az óceán hullámait, sok helyen az emberiség nagyságát dicsőítő épületek öltöznek fényruhába, és a greenwichi óra is megáll néhány nanoszekundumra. Megszámlálhatatlan pezsgőspohár koccan össze jókívánságok áradatában. A világ bármely vidékén és időzónájában igyekeznek felejteni a közelmúlt bukásait, bánatát, gyarlóságait, reménykednek... Lapozunk egyet képzeletbeli naplónkban. Egy másodperc csupán, és átbillen az óra mutatója a tizenkettőn, lerepül a falról az előző év naptárának utolsó lapja, automatikusan vált a számítógép és a telefon jelzője. Még tart a buli alkohol- és emlékmámoros pezsgésben, terveink lélekbuborékjainak csillogásában, kivilágos kivirradtig, kifulladásig. Meghúzhatjuk naplónk lapjain az új évben ránk váró, magunk elé tűzött feladatokat jelző vonalakat.

Ott állsz az új év hajnalán. A csendes erdélyi faluban, ahol sárosak az utcák, nincs csatornahálózat, akadozik az internet, a falu szélén egyre több a romos ház, a városban, ahol továbbra is zsúfolt a forgalom és kupacokban áll a szemét, szennyezett a levegő, a metropoliszban, ahol mind drágább az élet, a nagyvilágban, ahol továbbra is a fegyverek osztják a hatalmat, és már azt sem tudod, fiú vagy-e vagy lány. És előhúzod az asztalfiókból, meglátod a számítógép képernyőjén a gázszámlát, lemondasz a pár órával azelőtti terveidről, álmaidról, mert rájössz, hogy képzeletedet felülmúlja a valóság. Közben remélsz. Kitekintesz az ablakon, és látod, hogy nem csak a lelkedben van tavasz. Már azon sem csodálkozol, hogy az új év első napján nem a hidegtől összehúzódó széncinke száll az ablakpárkányra, hanem egy lepke, irányvesztetten bolyong a rügyező gyümölcsfák között, virágokat keresve. Ha meglátná a Gergely-naptár betűit, lehet, hogy visszabújna a bábjába, és haragosan húzná magára selyemszálait, mert megviccelte őt a feje tetejére állt természet. A természet?

Hozzáfoghatunk képzeletbeli naplónk bejegyzéseihez, mert az (új) év végén ismét tükröt állítunk önmagunk elé, mások elé, a világ elé. Ezekből áll majd össze az élettörténetünk, közösségünk (történelmi) hajónaplója, történelmi hagyatékunk, örökségünk, ökológiai lábnyomunk. Erdélyben, a nagyvilágban, az otthonunkban, ott, ahol minden szilveszterkor összekoccantjuk a pezsgőspoharakat. Egyszer mindannyian elszámoltatunk.

A Mezőség apostola

Az Emlékkötet Hermán János nagysármási református lelkészről és mezőségi szórványmissziós szolgálatáról **címet viseli az a könyv, amelyet advent negyedik vasárnapján mutattak be a nagysármási református templomban.**

Bodolai Gyöngyi

Néhai Hermán János lelkipásztor olyan volt ezen a földön, e nép között, mint Isten prófétája. Szigorú, de igaz, akit Isten küldött ide azzal a szigorúsággal, amelyben szeretet volt. Hermán János a kapott isteni tálentummal, azt megsokszorozva gazdagon tudta szórni az igét – mondta prédikációjában *Kovács Szabadi Levente* lelkész, majd arra kérte a gyülekezetet, hogy emlékezzen méltósággal néhai lelkipásztorára.

Az igehirdetést követően köszöntötte *Vetési László* szórványkutatót, *Kozma Csabát*, a Sapientia EMTE előadótanárát, a kötet felelős kiadóját, a lelkészeket, akik Hermán János kortársai voltak, *Lukácsy Szilamér* volt mezőbándi, *Bányai László* volt bukaresti, *Zöld György* volt köbölkúti, majd székelyvajai lelkipásztort, *Balázs Lajost*, a gyülekezet volt lelkészét, *Botezan Valer* polgármestert, *Trombitás Jolán* alpolgármestert, *Zsigmond Bélát*, a helyi tanács és az adventista gyülekezet képviselőjét, a család tagjait, a néhai lelkipásztor lányait és jelen lévő unokáit, a sajtó képviselőit.

Ahogy a címe is jelzi, a súlyos, 700 oldalas kötet a gyülekezet néhai lelkészének állít emléket. Hermán János, a kiválóan képzett, nagy tudású teológus 1950-1996 között gondozta hősiesen a helybeli és a környező szórványvidék reformátusait, gyakran politikai ellenszélben is. Tette ezt már-már szinte emberfeletti elszántsággal, szigorú szeretettel, hogy minden tanácstalan vagy tévelygő lelket visszatereljen az anyaszentegyház keretébe.

A kötet képletes súlyát a kilogrammokon túl a népe sorsát felvállaló, apostoli lelkületű, a nehézségekkel szembeszálló misszionárius élete és munkássága adja meg. Hermán János tiszteletessel előfordult, hogy egyetlen vasárnap tizenkét gyülekezetben is prédikált, néha a végkimerülésig, hogy hitében és anyanyelvében is megtartsa a szétszórt mezőségi tanyavilág lakóit. És ilyen szolgálat mellett hűséges társával, Czira Rozáliával öt gyermeket neveltek fel és taníttattak.

A kötet összeállításának gondolata 2019 szeptemberében, Hermán János születésének századik és halálának huszadik évfordulóján tartott megemlékezésen merült fel. Az ötletgazda, a kötet fő szerzője és szerkesztője Vetési László református lelkész, szórványkutató, szociográfus, aki végigkövette Hermán János életét és pályáját. Ő gyűjtötte össze az akkori ünnepségen elhangzott köszöntő- és emlékbeszédeket, Tőkés László prédikációját, aki rokon gyermekként gyakran megfordult a parókián, minden ünnepségen jelen volt, és nagybátyját is ő temette el.

„Egy téli zimankós napon, 77 évvel ezelőtt egy fiatal lelkipásztor család csomagolt egy népes Kolozsvár közeli gyülekezet parókiáján. A lelkipásztor 31 éves volt, és elsőszülött gyermekükkel távozni készültek egy kisebb gyülekezetbe. Bár az édesanyja már nem élt, két lelkész fiával korábban megígértette, hogy egyik közülük hazatér Nagysármásra. Hermán János tehát nem akárhova ment, hanem haza” – hangsúlyozta a kötetet bemutató Vetési László. Majd hozzátette, hogy a könyvben – Hermán János két utódjának köszönhetően, akik segédkeztek a historia domus feldolgozásában – megjelennek olyan jegyzőkönyvi adatok, amelyekből kiderül, hogy Nagysármás az 1950-es években nagyon nehéz helyzetben volt, másrészt tele reménnyel, ígérettel. A gyülekezet lélekszáma 1600 személyből állt, évente 30-40 fiatal konfirmált, és 8-10 temetés volt. A lelkészcsalád megérkezése nem volt szívderítő, hiszen a telepítéskor épült tágas, szép parókiába nem lehetett beköltözni, mert a helyiségek nagy részét a rajoni vezetőség és hatóság foglalta el, ennek ellenére a lelkész nem hátrált meg. Ahogy attól sem, amit a gyülekezet gondnoka mondott, miszerint Sármáson akkora nagy a baj, hogy minden gyülekezeti tag mellé két papot kellene állítani. Semmi nem tudta eltántorítani, sem a felvázolt helyzetkép, sem a későbbiekben az, ha a bakancsa tönkrement, ha nem érkezett meg a vonat, ha nem vette fel senki, akkor is ment a mezőségi végtelen utakon hatalmas erővel és lendülettel.

A kötetben a Mezőségről, ezen belül Nagysármásról Vetési László írt átfogó tanulmányt, a Mezőség néprajzi körvonalairól és belső tagolódásáról *Barabás László*. Olvashatunk az indulás éveiről, Hermán János 44 éves szolgálatáról, nyugdíjba meneteléről, majd a búcsúról elhunyta alkalmából. Emlékéről a népes Hermán családban (5 gyermek, 11 unoka, 15 dédunoka) az unokák számoltak be. Megszólaltak a lelkésztársak, kortársak, magyarországi, hollandiai és itthoni tisztelői. Megható lapjai a kötetnek azok, amelyeken hívei, egyszerű emberek vallanak szerető szívvel arról, hogyan őrzik ma is volt lelkészük emlékét.

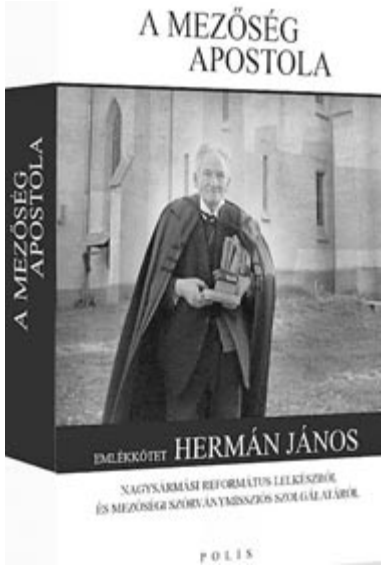

Vetési László a kötetbe foglalta Hermán János vallomásait, teológushallgatóknak a szórványjárásakor tartott vidékbemutató előadásait. A lelkész írásai is helyet kaptak a könyvben, néprajzi dolgozatok, bibliai tanulmányok, fogságának története.

Fotók: Vetési László

A szerkesztő utószavában azt a törekvést hangsúlyozza, hogy „Hermán János arca, szolgálata és emléke (…) nagyon fontos és példamutató kiindulópont ahhoz, hogy eljussunk a mezőségi ember életéhez, nyelvéhez, emlékeihez, és kulcsot találjunk a szívek, a felelősség, a cselekvés kapuinak nyitogatásához. Ameddig még nem késő”.

Hozzászólását köszönettel zárta, egyrészt Balázs Lajos lelkipásztornak, aki összefoglalta a település történetét, és azt a nehéz helyzetet is, amit a változás után át kellett élnie Sármásnak, a gyülekezetnek. *Kovács Szabadi Levente* frissen érkezett lelkészként pedig a gyülekezetről alkotott képéről számolt be.

A női kórus

A kötet azért olyan vastag, mert hosszú volt a közel fél évszázadot tartó út – mondta Vetési László, aki emlékeztette a jelenlévőket, hogy a könyvbemutató másnapján volt 23 éve, hogy Hermán János istentisztelet közben a papi székben összeesett, és meghalt.

Családtagok és Balázs Lajos nyugalmazott lelkész

Végül a kötetet minden sármási és minden mezőségi olvasó figyelmébe ajánlotta, aki tanulni akar abból, hogy mit jelent valahol helytállni a szaladó világban, ahol a fiatal nem elégszik meg a helyzetével, és fut tovább. „Ez a kötet nektek szól, értetek szól, minden szava arra emlékeztet, hogy milyen kötelezettségeink vannak a szülőföld irányába” – mondta, majd Hermán János jó tanácsaival zárta beszédét.

„Én már nem sokáig leszek, fiaim, ezen a földön, de mindig jusson eszetekbe, amit nektek tanítottam. Arra neveljétek a gyermekeiteket, hogy megőrizzék anyanyelvüket és vallásukat. Harcoljatok ezért, ne hagyjátok őket magatok mellől elragadni. Amit tehettem a Mezőségért, én is megtettem… Jusson eszetekbe ez az intelem. Ne hasonuljatok a többségi népekhez, maradjatok meg nyelvetekben és vallásotokban.”

Híveinek emlékeiből a következőket idézte: felnevelte és felemelte Nagysármást, fenntartotta a magyarságot, nagyon istenimádó, küzdő, küzdelmes ember volt, belénk oltotta a hitet, nemzeti büszkeséget tanultunk, megjósolta a jövőt.

Lehet, hogy az újabb nemzedékek nem ismerték őt, de akik igen, azoknak a szívében ott marad a parancs: ha most ezt hallaná Hermán tiszteletes úr, hogy megszidna minket. Ha ennyit elértünk, akkor már győztünk – kért áldást a könyv olvasóira. Majd a gyülekezet lelkére kötötte, hogy a völgy szíve Nagysármás, ezért egyetlen fontos feladata van, hogy ellássa vérrel, élettel, erővel a környező településeket is. Ha a szív megáll, megáll körülötte az élet is, hangsúlyozta a Sármáson élők felelősségét.

Az üldöztetés, háborgatás ellenére számára szent volt a nemzet, a szívből elvégzett munka, a kiadott szó ereje – mondta a hívek nevében *Bolla Rozália*, a sármási szórványbentlakás nevelőnője.

Megtiszteltetés számára, hogy részt vett a sármási magyar közösség ünnepén – fogalmazott *Botezan Valer* polgármester. Bár nem beszéli a magyar nyelvet, érzi, hogy szeretettel fogadják, a vallásos énekekből áradó harmónia megnyugtatja, és pozitív energiával tölti el. Minden népnek joga van nemzeti önazonosságának és szép nyelvének megőrzéséhez, amelyen énekel, sír vagy imádkozik. Ebben a globalizálódó világban az a feladatunk, hogy harcoljunk nyelvünk, szokásaink és hagyományaink megőrzéséért. Ebben a szellemiségben vállalta az 1950-es években Hermán tiszteletes úr a Sármás környéki falvak fogyó magyar lakosainak gondozását, nyelvük, történelmük és hagyományaik megismertetését.

– Meggyőződésem, hogy Vetési László könyvében megtalálható minden, amit Hermán János a jövőnek üzent. Az alpolgármester asszonnyal szeretnénk az összhangot és a megértést megteremteni a két közösség között. Ezt bizonyítja, hogy bevezettük a magyar nyelvű esketést, a karácsonyiének-fesztivált, amelyen a református kórus is szépen szerepelt, mondta, majd áldást kívánt a magyar közösségre és az összhangra.

A unokák nevében *ifj. Hermán János* elmondott egy megható és kedves történetet, majd id. Hermán János gyógyszerésznő lánya is hasonlót egy szilvási asszonyról, aki fánkkal ajándékozta meg, mert Hermán tiszteletes úrnál mindig meghallgatást nyert az imádsága.

A Polis Könyvkiadó nevében, amelynek egyik lényeges profilja az erdélyi múltat, örökséget feltáró művészeti, közművelődési dokumentumkötetek kiadása, *Kozma Csaba* köszönte meg az élményt. Beszámolt a munkatársakról is, a szöveget Sófalvi Krisztina gondozta, a kötet szerkesztője Vetési László, a kiadó részéről Dávid Gyula lektorálta, műszaki szerkesztő Virág Péter, olvasószerkesztő Bajkó Árpád, a borítóterv Könczei Elemér munkája.

A Mezőség az én hazám is, ebben a templomban lélekben itthon vagyok, mert lélekben a Mezőséget elfelejteni nem lehet – emlékezett egy régi történettel idősebb lelkésztársára *Lukácsy Szilamér*, aki tíz éven át Mezőbándon teljesített szolgálatot. Majd Hermán János gyakran elmondott igéjével zárta a Mezőségről szóló elégiát: *Avagy nem parancsoltam-é meg néked: légy bátor és erős? Ne félj és ne rettegj, mert veled lesz az Úr, a te Istened mindenben, miben jársz* (Józsué könyve 1:9). Tolmácsolta továbbá Kántor Attila, a maros-mezőségi egyházmegye volt esperesének üdvözletét.

Az istentiszteleten a fúvószenekar és a női kórus szolgált, majd a lelkész áldott ünnepet kívánt a gyülekezetnek. A polgármesteri hivatal nevében virágcsokrot, az egyházközség nevében pedig koszorút helyeztek el Hermán János sírján.

Gyengül a civil szféra

(Folytatás az 1. oldalról)

következménye az egyre mélyülő gazdasági válság, ami szintén befolyásolja a közösségi életet. Miként maradt talpon e nehézségek ellenére a Marosszéki Közösségi Alapítvány?

– Talán annak is köszönhető, hogy a vírusjárvány alatt is működtünk. A szigorú zárlat idején függesztettük fel a tevékenységünket, miután enyhültek az óvintézkedések, igyekeztünk – a szabályok tiszteletben tartásával – megszervezni a munkát. Online hirdettük meg a már hagyományossá vált adománygyűjtő kört, amelynek célja, hogy különböző civil szervezetek projektjeire – versenytárgyalás formájában – támogatásokat gyűjtünk. Megszerveztük a hagyományos Bikeathont is, a kerékpáros adománygyűjtést. A járvány idején elmaradt ugyan a Critical Mass biciklis felvonulás, de igyekeztünk megtartani a rendezvényeinket, hogy ne szakadjon meg a folytonosság. Sajnos, amikor végre 2022-ben fellélegeztünk volna, kitört az orosz–ukrán háború, és ez újabb feladatok elé állított. Bekapcsolódtunk az ukrán menekültek megsegítését célzó gyűjtésbe. Sikerült 230.000 lejt gyűjteni, amit a MuresHubon keresztül átadtunk a menekültekkel foglalkozó Suryam Egyesületnek. A hatóságokat meglepte a menekülthullám, így kezdetben a civil szervezetek jobban mozgósították az erőforrásokat. Mi májustól augusztusig szerveztük meg a gyűjtést. A támogatási programot a közösségi alapítványok föderációja is felkarolta. Az OXFAM-on keresztül országos szinten erre a célra 800.000 dollárt bocsátottak a civil szervezetek rendelkezésre, ennek egy részét mi osztottuk ki.

– Tudomásunk szerint az alapítvány számos civil szervezetet támogat különböző projektjeik kivitelezésében. Hány szervezet jutott 2022-ben pénzforráshoz a Marosszéki Közösségi Alapítványon keresztül?

– Még nem összesítettük a pályázatokat, eddig 47 különböző kezdeményezést támogattunk kisebb-nagyobb összegekkel. Ez jóval több, mint az előző években, köszönhetően többek között annak, hogy a Lidl áruházlánc elindított egy országos támogatási programot, és a ránk eső összeget a kezelésünkre bízta. Egyelőre ebből Csíkszeredában oktatási és környezetvédelmi projekteket támogattunk, ugyanezt 2023-ban Szovátára vonatkozóan is meghirdetjük valamikor tavasszal. A pályázati keret 250.000 lej, a hozzánk érkező pályázatokat a mi csapatunk bírálja majd el. Ezenkívül tavaly márciusban szerveztük meg az adománygyűjtő kört, ahol három projektre sikerült pénzt megmozgatnunk, összesen mintegy 20.000 lej értékben. Tavasszal és ősszel szerveztük meg a Bikeathont Tekerj egy jó célért! jelmondattal. Ez jó kezdeményezésnek bizonyult, a benevezők a részvételi díjjal és az általuk megítélt hozzájárulással különböző szervezetek által benyújtott programokat támogatnak. A tavaly mindkét alkalommal 10-10 projektet karoltunk fel. Tavasszal 35.000, ősszel 10.000 lejt gyűjtöttünk össze. Az utóbbi emlékezetes rendezvénynek bizonyult, mert mindkét nap zuhogó esőben tekertek a benevezők, ezért jóval kevesebben jöttek el, mint tavasszal, de így is sikerült véghezvinni az akciót.

2022-ben eldöntöttük, hogy létrehozunk egy speciális biztonsági alapot az alapítványnál, amelynek célja a különböző megnyert támogatások előfinanszírozása, az önrész biztosítása és az alapítvány készpénzkészletének biztosítása azokban az esetekben, amikor több projekt fut párhuzamosan. Különleges alkalmakkor a szervezet ideiglenes működését is ebből az alapból fogjuk finanszírozni. Erre 150.000–200.000 lejt különítenénk el.

– A Marosszéki Alapítvány több éve felvállalta az alternatív közlekedési eszközök népszerűsítését, és ezért több kezdeményezéssel, konkrét tervekkel rukkolt elő.

– A Mures Mobil mobilitási program keretében többször megszerveztük a Bringaakadémiát, ahol a gyerekeket oktatjuk a kerékpáros – és nem csak – közlekedési szabályokra. A Bikeathon is ennek az eszköznek a népszerűsítését segíti elő, ajánlottunk reggelit a város különböző pontjain a kerékpárral közlekedőknek, és sorolhatnánk tovább a példákat. Szorgalmazzuk a kerékpárutak létesítését elsősorban Marosvásárhelyen, és azt is elismerem, hogy sokkal türelmetlenebbek vagyunk ezen a téren, mint ahogy az elképzelések valóra válnak. Sajnos az a tapasztalatunk, hogy a hatóságok nem hangolják össze ezeket a terveket, a papírra fektetett elképzelés nem felel meg a terepen levő helyzetnek. Az előző polgármester a kampányhajrában előterjesztett egy kerékpárúttervet, amely a Poklos-patak mentén haladt volna. Kérésünkre a helyi tanács nem fogadta el a projektet, hiszen úgy gondoltuk, több helyen javításra szorul. Egyrészt nem volt tisztázva, hogy a patakmeder, illetve a part egy része kinek a tulajdona – a városé vagy a Román Vizek ÖV-hoz tartozik? Lejártuk az útvonalat, és a helyszínen azt láttuk, hogy például a Tudor negyedben, a gyógyszergyár mögött nem lehet a parton továbbhaladni, erre is megoldást kell keresni, vannak helyek, ahol a tervezett nyomvonalra garázst építettek, ezeket le kellene bontani, és sokan azt is kifogásolták, hogy túl keskeny mind a kerékpár-, mind a gyalogossáv, és emiatt balesetveszélyes. Nem értettünk egyet a biciklikölcsönző kihelyezésével sem. Nem ellenezzük, sőt támogatjuk ezt a módszert, csak nem látjuk értelmét beüzemeltetni, ha nincs erre megfelelő kerékpárúthálózat a városban. Ezeket a javaslatokat benyújtottuk. Aztán jött a váltás. Soós Zoltán kampányprogramjában is szerepelt a Poklospatak menti kerékpárút kiépítése. Nemrég újra terítékre került, hiszen a helyreállítási alapból is finanszírozható a kivitelezése. Az erre előkészített és benyújtott projektet nem láttam, nem tudom, hogy figyelembe vették-e a javaslatainkat. Még mindig nem tudjuk, hogy a nagyobb útkereszteződéseknél – Poklos-patak, Dózsa György utca – miként folytatják a kerékpársávot, és számos más kérdés is felmerülhet még.

– Nemrég sikerült városi mobilitási fórumot szervezni, amelyen részt vettek a civil szervezetek mellett a különböző hatóságok, döntéshozók képviselői is. Született-e valamilyen konkrét döntés a megbeszélést követően?

– A találkozónak az volt a célja, hogy működjünk együtt a mobilitási tervek kidolgozásában, kivitelezésében, népszerűsítésében részt vállalókkal, legyen egy állandó párbeszéd, amivel a civil szervezet javaslatait is figyelembe véve javítanak a konkrét terveken, elképzeléseken. Ezért javasoltuk a városi mobilitási terv kivitelezését megfigyelő bizottság létrehozását, akár havi találkozókkal. Javasoltuk az országos hálózatot is magába foglaló, peremtelepülésekre kiterjedő kerékpárutat kidolgozó mesterterv-tóbuszsávot, ahol a járművek akadálytalanul közlekedhetnek, kevesen választják a buszt a saját gépkocsijuk helyett. Ha busszal is ugyanannyi idő alatt lehet bejutni a város peremről a főtérig, mint személygépkocsival, akkor senki sem ül fel az előbbire. A buszsáv kiszámíthatóbbá teszi a járművek közlekedési időpontját, és amennyiben a menetrend szerint járnak majd a buszok, remélem, mind többen választják a buszozást.

– A nyáron közlekedésmérő eszközt szereltek a Kárpátok sétányi gyaloghídra (fotó). Milyen céllal készült a felmérés?

– Arra voltunk kíváncsiak, hogy hányan használják ezt a hidat, ugyanis az a tapasztalatunk, hogy nagyon sokan kerékpároznak a Maros töltésén, és ez jó példa lehet arra, hogy a folyópartot is bekapcsolják egy esetleges kerékpárútba. A felmérés szerint naponta mintegy 500-600-an kerekeznek erre. Reggel és délben nagyjából ugyananynyian lépték át mindkét irányban a mérőműszert, ami azt jelenti, hogy elég sokan jártak munkába és vissza kerékpárral. Késő délután is nagyobb lett a forgalom, ez igazolja, hogy sportolásra, kikapcsolódásra is sokan használják a part menti útvonalat, illetve a hidat. Szorgalmaztuk, hogy szélesítsék ki, hiszen nem tud egymás mellett elhaladni a kerékpáros és a gyalogos. A híd az Aquaserv tulajdona, így az esetleges beruházást a vízszolgáltató kell elvégezze. Tudomásom szerint jelenleg készül az erre vonatkozó terv.

Gál Sándor — Fotó: Nagy Tibor (archív)

– Milyen nagyobb akciót kezdeményez idén a Marosszéki Alapítvány?

– A gazdasági helyzetre való tekintettel nem tervezünk többet, mint amit meg tudunk valósítani, folytatjuk a korábbi rendezvényeinket. Amint említettem, március elején szervezünk egy újabb adománygyűjtő kört. Tavasszal lesz a Swimathon, hiszen ez az utóbbi időben elmaradt, természetesen lesz tavaszi és őszi Bikeathon. Egy újabb kampányt is indítanánk. A Bringázz az iskolába, bringázz a munkába! kezdeményezéssel szeretnénk a jelmondatba foglaltakat népszerűsíteni. Meghirdetjük a Lidl-pályázatot, folytatjuk a Stiinţescu oktatási projektet.

– Csökkent-e az adakozási, adományozási kedv a válság miatt?

– Az igazi kihívás a civil szervezeteknek az, hogy megtartsák az adományozókat, támogatókat. Az a tapasztalat, hogy két-, háromévente újabb ötletet, projektet kell kitalálni, mert egyes kezdeményezések kifulladnak. Sajnos nálunk gyenge még a civil szféra. A civil szervezetek számára a legnagyobb kihívást a fenntartási költségek előteremtése jelenti.

– Vannak-e önkéntesek?

– Az önkéntesek megszólításának titka, hogy fenn tudjuk tartani az érdeklődésüket egy-egy téma, projekt iránt. Ha keresünk embereket, találunk. Azért is említettem, hogy gyenge a civil szféra, mert nem sikerül elég erőforrást megmozdítani azért, hogy a szervezetek alkalmazottait javadalmazzuk. Csak úgy lehet szakszerű egy civil szervezet, ha alkalmazottakkal dolgozik. Azok a szervezetek, ahol sikerült így megszervezni a tevékenységet, és megfelelő erőforrást biztosítani erre, fennmaradtak. Jó lenne, ha a támogatásokra vonatkozó jogszabályt még civilbarátabbá tennék a döntéshozók. Mindemellett a közgondolkodáson, a felfogáson is változtatni kellene, mert a rendszerváltás után eltelt 33 év alatt sem érte el a civil szféra azt a társadalmi megbecsülést, amely a tőlünk nyugatabbra levő országokban tapasztalható.

Fotó: Marosszéki Közösségi Alapítvány

Mit hoz 2023 a marosvásárhelyi sportcsapatoknak?

Bálint Zsombor

Ismerik a viccet, amikor megkérdezik az atyafit, hogy van. Jól – hangzik a válasz. Ez azonban a kíváncsiskodót nem elégíti ki, így rákérdez: egy kicsit bővebben? Nem jól – egészíti ki korábbi mondandóját a felelő. Nos, ez tökéletesen ráillik a marosvásárhelyi, Maros megyei sport mai állapotára. Hivatalosan minden nagyon szép, minden nagyon jó, és mindennel meg vagyunk (vagy inkább vannak azok, akik többet tehetnének) elégedve. Ezzel szemben a hasonló méretű (és gazdasági erejű) megyeközpontokhoz és megyékhez képest igencsak hátul kullogunk.

Nem, nem akarjuk Kolozsvárral összemérni magunkat (pedig harminc éve ezt még simán megtehettük), hanem csak más – közelebbi vagy távolabbi – szomszédainkkal. Ha a feleakkora Sepsiszentgyörgynek élvonalbeli futballcsapata, bajnok női kosárlabdaegyüttese van, a még kisebb Csíkszereda pedig bajnok jégkorongban, másodosztályú alakulatot futtat fociban, és – mintegy függelékként – kosárlabdában az élvonalban szerepel, még a nyolcadakkora Gyergyószentmiklós is nemzetközi szintű hokicsapattal büszkélkedik, Marosvásárhely jelenleg egy kiesés ellen küzdő kosárlabda-alakulattal próbál vitézkedni. Néhány éve, amikor egyik napról a másikra jobb ügyhöz méltó buzgalommal, politikai indíttatásból szétrombolták a többéves építkezés eredményét, már jeleztük: ezt nehéz lesz visszaépíteni. Természetesen azóta sem sikerült, de még a feltételek sincsenek meg hozzá, hogy ez megtörténjen.

Összeállításunkban a csapatjátékok marosvásárhelyi (részben megyei) kilátásait próbáljuk vázolni 2023-ra.

Labdarúgás

Kezdjük a jelenlegi állapotok ellenére még mindig a legnépszerűbb sportággal, vidékünkön is. Egy éve még Marosvásárhely és Szörényvár volt az a két megyeközpont, amelyeknek még a harmadosztályban sem volt képviselőjük. Azóta az ACS Marosvásárhely bejutott a 3. ligába, ahol viszont a kiesés ellen küzd. Nem ez a legnagyobb gond azonban, hanem a perspektíva nélküli háttér. A klubnak ugyanis, a Székelyföld Labdarúgó Akadémia alközpontjaként, egyetlen feladata, hogy az FK Csíkszereda számára játékosokat neveljen, ami jelentősen behatárolja a fejlődési lehetőségeit. A támogatás mértéke sem akadémiai, sem helyi forrásokból nem teszi lehetővé a szintlépést, amúgy pedig eleve nem léphet a csapat az anyaegyesület tyúkszemére, azaz amíg nem lesz valóban független marosvásárhelyi csapat, addig ne reménykedjünk, hogy egyszer talán ismét látunk 1. ligás meccseket. (Netán a felújított-újjáépített ligeti stadionban, ez azonban egy másik elemzés témája.)

A foci az a sportág viszont, amelyben Marosvásárhelyen kívül is működnek a megyében csapatok. A Nyárádtői Unirea 2018 és a Szászrégeni CSM Avântul jelenleg jobban teljesítenek, mint Marosvásárhely, Nyárádtőnek pedig kinyilvánított célja a feljutás, ha nem is az idén. Ha Marosvásárhely arányaiban akkora mértékben támogatná a focit, mint Nyárádtő teszi, a BL kapuit ostromló csapata lenne. Az más kérdés, hogy a nyárádtői sem teljesen egészséges szerkezet, amíg a polgármester egyfajta tótumfaktum, gyakorlatilag egyedüli döntéshozó, így a klub igen ingatag alapokon áll.

Pillanatnyilag Szászrégen tűnik a legstabilabb hátterű klubnak, noha – a város mérete, gazdasági ereje folytán – a 3. liga az a szint, amelyet képes lehet hosszú távon fenntartani.

Tipp: az ACS Marosvásárhely bennmarad a 3. ligában, de az új bajnokságban sem emelkedik magasabb szintre. Nyárádtő a 2-3. helyen végez a csoportban, a jövő évi választások előtt pedig rendkívül erősít a következő idényre, hogy a feljutásért küzdjön. Szászrégen a mezőny első felében végez.

Kosárlabda

A sportág töretlen népszerűségét (sajnos, csak a férfi változatáét, a női kosárlabda valamiért csak keveseket vonz) a Kolozsvári U-BT elleni előszilveszteri csata bizonyította (lásd az év utolsó két mérkőzéséről készült beszámolónkat). Ehhez képest a CSM csapata számára a kiesés elkerülése az idei célkitűzés. Kezdetben volt egy olyan ambíció, hogy megpróbálják kiharcolni a legjobb tíz közé jutást, azonban kiderült, hogy a több veteránt és a nagyon fiatal tehetségeket összekötő középgeneráció hiánya miatt az alakulat nem tudja a legjobban kezelni a szoros végjátékot. Most pedig, miután a Vujadinović-féle kísérlet csődöt mondott, kétségbeesetten keresnek egy all-rounder légiót, hogy biztosan megőrizzék a helyüket az élvonalban.

A Sirius csapata számára a kiesés elkerülése nem tét, ugyanis női kosárlabdában az vesz részt az élvonalbeli bajnokságban, aki beiratkozik. A szigorúan magántámogatókra támaszkodó klub azonban nagyon elrontotta az idényét. Belső konfliktusok miatt elveszítette a kezdő irányítóját, a légiósok igazolásával pedig legalább két esetben alaposan mellényúlt, így az alapszakasz felénél a felsőházat jelző vonal alatt maradt. A helyzeten menet közben próbáltak-próbálnak javítani, egyelőre nem sok sikerrel.

Tipp: a CSM bennmarad az élvonalban, a 11-14. helyek egyikét szerzi meg. A következő idényhez azonban jelentős stratégiaváltásra lesz szükség, csak akkor reménykedhet benne, hogy feljebb lép. Azonban ismételten bebizonyosodott, hogy kosárlabdához is kell pénz, paripa és fegyver, anélkül lehet háborúzni, de nem érdemes, mert a vereség garantált... A Sirius női csapata nem jut idén a felsőházba, jó eséllyel a 9-10. helyek egyikén végez, és szerencsésnek mondhatja magát, ha ez nem tántorítja el a támogatókat. Ettől függ a következő idény is, amelyben mindenképpen javítani kell a szakmai szinten is.

Amerikai futball

Bár Romániában még nem számít hivatalos sportágnak, mert a sportági szövetség létrehozási kísérletét évek óta nem koronázta siker, az utóbbi néhány évben hatalmas fejlődést mutatott az amerikai futball, amelyet a helyi népszerűség tekintetében a harmadik helyre sorolnánk. Ehhez hozzájárul a Szörnyek igen hatékony csapatépítési és népszerűsítési munkája, valamint az is, hogy a kapukhoz és gólokhoz szokott nézők kezdik érteni a kezdetben bonyolultnak tűnő szabályokat. Kár, hogy ebben a sportágban az idény csak hat hónapig tart, várhatóan (bár erről még semmit sem tudni) az idén is augusztusban rajtol, és decemberben ér véget. A Szörnyek pedig, miután kétszer egymás után a második helyen végzett, megpróbálhatja ismét elhódítani az aranyat. A 2022-es összetételű csapat simán bajnokságot nyert volna egy évvel korábban, decemberben viszont simábban kapott ki a döntőben, mint 2021-ben.

Tipp: szeretnénk bajnoki címet jósolni, ez azonban nagyon nehéz, ugyanis a Bukaresti Lázadók anyagilag – és ebből kifolyólag játékosállomány tekintetében is – mindig egy lépéssel előbbre jár. És valószínűleg a többi klub sem tétlenkedik.

Kézilabda

Női kézilabdában az Arena, a férfiak sportágában a CSM Segesvár képviseli a megyét – minkettő a másodosztályban. Bár utóbbi a D csoportban a második helyen áll, a város gazdasági ereje nehezen birkózna meg a Bölények Ligájának elnevezett első osztállyal. Bár ki tudja? Marosvásárhelyen is lehetne élvonalbeli női klubot működtetni (bár annak költségei igen jelentősek), és ha feljutna, a csapat szinte biztosan megtöltené a sportcsarnokot, ám az Arena – amely szinte egyáltalán nem kommunikál – egyelőre még egyáltalán nem érezheti biztosnak a rájátszásba jutást sem. Előnye az Evi házaspár korábbi (és mi tagadás, sikeresebb) csapatához képest, hogy szélesebb merítésű, így az egész város magáénak érezheti, és ha lesz, aki a hátteret biztosítsa, akár a feljutást is megcélozhatja.

Tipp: a CSM Segesvár feljutási selejtezőket játszik, de nem jut az élvonalba. Hasonló módon az Arena is megszerzi a rájátszásban a helyet, ennél többet azonban nem lehet remélni. Az új idényben sok függ majd a támogatás mértékétől.

Röplabda

Furcsa hullámvasútban leledzik a CSU Medicina női röplabdacsapata, amely úgy hagyta ott az utóbbi tíz évben kétszer is az élvonalat, hogy nem esett ki, hanem önszántából lépett vissza. Ugyanakkor háromszor jutott fel a pályán, de csak egyszer foglalta el a helyét, hogy aztán ismét visszalépjen. Miután a 2021–2022-es idény előtt megszakította az együttműködési tárgyalásokat a városi sportklubbal, idén ismét olyan csapatot állított össze, amely képes kiharcolni a feljutást az élvonalba. Hogy ott lesz-e támogatás a bennmaradáshoz? Ez a terv – hangzott a homályos válasz a klub részéről.

Tipp: a csapat a pályán megszerzi a feljutási jogot. Hogy aztán ezzel mit tud kezdeni, az attól függ, hogy lesz-e hozzá stabil anyagi háttér. Ellenkező esetben harmadszorra is visszaléphet az A1 osztályból.

Teremlabdarúgás

A fennmaradásért küszködik a marosvásárhelyi városi sportklub teremlabdarúgó csapata, miután a szakosztályt menedzselő Kacsó Endre és a klub vezetősége közötti viszony távolról sem felhőtlen – bár ezt egyikük sem hajlandó nyilvánosan beismerni. A szerződés nélküli játékosok akkor játszanak, amikor kedvük szottyan, és megállapodás híján nem vonhatóak ezért felelősségre, ugyanakkor szó sem lehet innen elszármazott játékosok hazacsalogatására, netán más erősítésekre, amíg ehhez a klub nem hajlandó, a szakosztály pedig önmagában nem tud anyagi hátteret biztosítani. Marosvásárhely továbbra is az egyik legjobb nevelőközpont a sportágban, ám hiába, amíg ezt képtelen gyümölcsöztetni.

Tipp: a csapat a rájátszás második köréig képes eljutni, a harmadik kör már hatalmas fegyvertény lenne, és marad továbbra is a 2. ligában, ahol továbbra is lassú sorvadásra van ítélve.

További csapatjátékok

A *női vízilabdacsapat* továbbra is a több marosvásárhelyi pólóst foglalkoztató bukaresti klubok edzőpartnere. A klub, úgy tűnik, elégedett ezzel a státussal, nem látszik, hogy perspektívában gondolkodna. A sportág pedig – ismerjük el – perifé rikusnak számít a nézők, és így a támogatók számára is. A férficsapat talán népszerűbb lenne, ám ezt az idén még nem indította el a Partizan klub, noha tervben volt. Talán az ősszel.

Tipp: a marosvásárhelyi városi sportklub női vízilabdázói az utolsónak számító 5. helyen végeznek, és a következő bajnoki idényben sem lehet másra számítani. A következő pontvadászatra megalakul(hat) a felnőtt férficsapat is – hasonlóan szerény lehetőségekkel és eredményekkel.

Egyelőre nincs *felnőtt szintű jégkorong* Marosvásárhelyen, bár a női csapatot belengették, a sportági szövetségben uralkodó áldatlan állapotok miatt lassan három éve nincs kiírva női bajnokság. A férfiaknál még várni kell a felnőttcsapatra, az idén nem számíthatunk rá.

A koronavírus-járvány kitörése előtt évente rendeztek egy – az amerikai futballhoz hasonlóan, szintén nem hivatalos sportágban – *floorballbajnokságot* is, marosvásárhelyi részvétellel. A bajnokságok sorozatát azóta sem sikerült újraindítani, talán az idén.

A teremfocisok a városi sportklub mostohagyermekei

Fotó: Nagy Tibor

A női kosárlabdasport valamiért csak keveseket vonz Marosvásárhelyen, a mérkőzések többnyire üres lelátók előtt zajlanak

Fotó: Nagy Tibor

Szerencsés sorsolás az Arenának

Kifejezetten szerencséje volt a női kézilabda Románia-kupa első körének sorsolásán az Arenának, amely – bár már bekapcsolódnak azok az élvonalbeli csapatok is, amelyek nem vesznek részt az európai kupasorozatokban – verhető ellenfelet kapott. Ez a tordai Liviu Rebreanu Gimnázium, ráadásul a mérkőzést Marosvásárhelyen játsszák. A találkozót elvileg január 8-án játsszák, a pontos időpont azonban még nem ismeretes. Amennyiben továbbjut, és erre minden esélye megvan, a marosvásárhelyi csapat nyolcaddöntőkben szerepelhet majd, amikor ténylegesen egy világsztárokkal teletűzdelt ellenfelet is fogadhat a Ligetben.

Persze ehhez előbb le kell győzni a tordaiakat, akikkel igencsak meggyűlt a bajuk a bajnokságban, végül szoros meccsen, 30-29-re sikerült megszerezni a győzelmet. Az Arena azonban sokkal képzettebb csapatot alkot, és amennyiben csökkentik az azon a meccsen tapasztalt hibák számát, a győzelem megszerzése nem jelenthet gondot.

Párosítások

A női kézilabda Románia-kupa első körének mérkőzései: Marosvásárhelyi Arena – Tordai Liviu Rebreanu Gimnázium, Románvásári CSM – Bukaresti SSP 181, Besztercei Gloria – Nagybányai Minaur, Zsilvásárhelyi CSM – SCM U Craiova, Galaci CSM – Konstancai Neptun, Unirea Slobozia – Brassói Corona, Zilahi HC – CS Mioveni, Bákói CSM – CSM Slatina, Kolozsvári U – Dunărea Brăila.

A román bajnok Sepsinél kosarazik tovább Gereben Lívia

A román bajnok Sepsi-SIC női kosárlabda-csapatában folytatja pályafutását Gereben Lívia.

Az erdélyi klub honlapján közölte a 23 éves játékos szerződtetését, aki az elmúlt öt évben az Atomerőmű KSC Szekszárdot erősítette.

A Sepsi-SIC a jelenlegi szezonban nem járt sikerrel az Euroliga selejtezőjében, így átkerült a második vonalnak számító Európa-kupába, ahol veretlenül jutott tovább csoportjából a rájátszásba.

A Sepsiszentgyörgy szakosztályigazgatója, Rusz István már júliusban megerősítette, hogy kapcsolatban vannak a bajnoki ezüstérmes Szekszárd kosarasával, aki menedzserük, Pásztor István barátnője. Akkor a korábbi válogatott Gereben Lívia elmondta, új impulzusokra vágyik, az előző szezon rosszul alakult számára, és konfliktusa volt a vezetőséggel, illetve a vezetőedzővel is. Ugyanakkor hangsúlyozta, köszöni a klubnak, hogy súlyos betegsége alatt és után is kiállt mellette.

Fotó: a Sepsi-SIC közösségi oldala

Intenzív év vége a kosárlabdapályán

Bálint Zsombor

Két igen intenzív mérkőzést játszott a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabda-csapata az óév utolsó napjaiban. A mérleg? Egy győzelem és egy erkölcsi siker. Meg egy demonstráció a sporttámogatások növelésének szükségessége mellett...

Nagyszeben ellen újabb szoros találkozót produkáltak a megyeszékhelyiek, akárcsak szinte minden idei meccsükön. Most azonban a hajrában jobbnak bizonyultak az ellenfélnél. Ebben két dolog játszott közre: egy, hogy Vujadinovićtól megvált a klub, miután bebizonyosodott, hogy semmit sem tesz hozzá az együttes játékához (mi szóltunk, hogy olyan kosárlabdázót igazolni, akit az utolsó helyen végzett csapat nem kívánt megtartani, igencsak merész elgondolás), másrészt Amalia Marchiș játékvezető igyekezete, hogy véleményes személyi hibákat befújva idő előtt a kispadra ültessen két alapembert, Gajovićot és Șolopát, ami aztán oda vezetett, hogy Bölöni és Lowrance is pályán maradt a végjátékban. Mert míg korábban az utolsó perceket egyéni akciókkal próbálták megoldani, elsősorban Person és Gajović révén, ezúttal a triplaparádé vezetett a sikerhez. Addig összesen szerzett öt hárompontost a csapat, az utolsó négy percben pedig ezt megduplázta, előbb Martinić, aztán kétszer-kétszer Lowrance és Bölöni révén. Utóbbi akkor talált be a gyűrűbe, amikor Basti Ionescu kétszer is elhibázta a félkörön túlról. Márpedig ha Gajović és Șolopa nincs kipontozódva, talán a pályán sincs ilyenkor.

A teljesítmény azonban ennél is jobb volt az U-BT Kolozsvár elleni találkozón, noha a végére elfogyott az erő és a lendület. A melegítőben kispadon maradt Person nélkül Dávidként vették fel a küzdelmet a jelentősen nagyobb költségvetésből gazdálkodó – és így a Bajnokok Ligájánál is nagyobb presztízsű kontinentális sorozatra, a Eurocupra összeállított keretű – kolozsvári Góliáttal, ahol két játékos fizetése meghaladja a marosvásárhelyi klub egész évi költségvetését. Ennek ellenére három és fél negyeden át a CSM volt előnyben, amely valahogy mindig megtalálta az ellenszert a kolozsváriak nagyon agresszív védelmével szemben – főleg távoli dobásokkal (ezeket az első három negyedben 60%-kal értékesítették). Védelemben is próbált jól teljesíteni a csapat, de egyrészt Câțe megmutatta, hogy miért ő ma a legjobb beállós Romániában, másrészt, ha a marosvásárhelyiek próbáltak kissé agresszívebben védekezni, azt azonnal szabálytalansággal torolták meg a játékvezetők. Narcis Dan legalább három tiszta blokknál fújt faultot, ezzel hat ponthoz segítve az ellenfelet, hogy az ne szakadjon le jobban, mint az adott pillanatban meglévő tízpontos előny. Amúgy a CSM-nek összesen 8 szabaddobása volt a meccsen, Kolozsvárnak 29, amiből 21 pontot szereztek a vendégek, tizeneggyel többet, mint a végső különbség, azaz a pontjaik szinte negyede szabaddobásból született! Azért ez a szám többet mond, mint a játékvezetés bármilyen szubjektív értékelése…

Fotó: Nagy Tibor

Végül a mérkőzés az utolsó öt percben azon „ment el”, hogy a triplakísérletek már nem vezettek eredményre. Az utolsó négy percben pedig az U-BT, ezt kihasználva, egy 14-0-s rohammal elhúzott, a tízpontos végső különbség azonban egyáltalán nem a valós erőviszonyokat mutatja. Miközben Bölöni 23 percet volt a pályán, de Nistor is 12 percnyi lehetőséget kapott.

A meccs azonban megmutatta, hogy a marosvásárhelyi csapat sokkal jobban is képes játszani, mint ahogy például Csíkszereda ellen tette, másrészt ebben az idényben először (és hosszú, ínséges évek után ismét) megtelt a sportcsarnok, és a hangulat – szintén először hosszú évek után – az egykor bajnoki címért küzdő Maros KK mérkőzésein tapasztaltakat idézte. Mintegy demonstrációként annak érdekében, hogy a sport iránt közömbös városvezetést ráébressze, mekkora blamázs az Marosvásárhelyre nézve, hogy a hasonló méretű megyeközpontok közül (hogy az olyan sokkal kisebb városokat, mint Sepsiszentgyörgy vagy Csíkszereda ne is említsük) talán az egyetlen az országban, amelynek a reprezentatív csapata legnagyobb célja, hogy elkerülje a kiesést. Mert a Kolozsvár elleni erkölcsi siker és remek teljesítmény dacára jelenleg ez lehet az egyetlen célja a marosvásárhelyi együttesnek.

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 12. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Nagyszebeni CSU 81:76 (16-15, 22-17, 18-19, 25-25)

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 1500 néző. *Vezette:* Alin Faur (Temesvár), Amalia Marchiș (Kolozsvár), Alexandru Nicolae (Bukarest). *Ellenőr:* Doru Vinași (Kolozsvár).

Marosvásárhely: Martinić 19 pont (3), Lowrance 13 (3), Person 12, Sánta 10, Gajović 10 (2), Bölöni 6 (2), Șolopa 5, Mureșan 4, Sólyom 2, Nistor. Kispadon: Engi-Rosenfeld, Szilveszter.

Nagyszebeni CSU: Blumbergs 24 pont (4), Ionescu 14 (4), Pratt 10 (1), Barro 8, Whelan 5 (1), Walton 5, Manchon Crespo 5 (1), Dragoste 3, Calnicenco 2. Kispadon: Bădițașcu, Gavriloaia, Banciu.

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 9. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Kolozsvári U-BT 79:89 (24-21, 23-20, 19-23, 13-25)

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 2000 néző. *Vezette:* Alin Faur (Temesvár), Narcis Dan (Szatmárnémeti), Stretea Máté András (Nagyvárad). *Ellenőr:* Radu Vaida (Nagyvárad).

Marosvásárhely: Martinić 26 pont (6), Gajović 15 (5), Sánta 12, Lowrance 11 (1), Șolopa 10 (1), Bölöni 5 (1), Mureșan, Sólyom, Engi-Rosenfeld, Nistor. Kispadon: Szilveszter, Kiss.

U-BT: Câțe 23 pont, Guzman 16 (1), Shepherd 12, Birčević 10 (1), Gordić 8 (2), Richard 7 (2), Stipanović 7, Kuti 3 (1), Lăpuște 3 (1), Kispadon: Sanders, Roschnafsky, Diaby.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 12. forduló:

** A csoport:* Csíkszeredai VSKC – Petrolul Ploiești 77:99, Kolozsvári U-BT – SCM U Craiova 84:65, Bukaresti Rapid – Zsilvásárhelyi CSM 87:62, Marosvásárhelyi CSM – Nagyszebeni CSU 81:76. A FC Argeș Pitești állt.

A 16. fordulóból előre hozott mérkőzésen: Kolozsvári U-BT – Bukaresti Rapid 83:88. Elmaradt mérkőzésen: Marosvásárhelyi CSM – Kolozsvári U-BT 79:89.

** B csoport:* Galaci CSM – Konstancai CSM Athletic 81:94, Bukaresti Laguna Sharks – Bukaresti Dinamo 78:77, Foksányi CSM 2007 – Bukaresti CSA Steaua 70:76, Nagyváradi CSM – Temesvári OMHA Mozzart Bet 89:66. A CSO Voluntari állt.

Az előző fordulóból: Bukaresti Dinamo – Foksányi CSM 2007 85:57.

Nem jutott a kupa nyolcas döntőjébe a CSM

Nem jutott be a kosárlabda Románia-kupa nyolcas döntőjébe a CSM Marosvásárhely. A kiírás szerint a hat háromcsapatos csoport győztesei, valamint a legjobb két második helyezett a továbbjutó, és az együttes az első öt csoport mérkőzéseinek lejátszása után a második helyen állt a csoportmásodikok közül. Csakhogy az év végére halasztott B csoportban az történt, hogy miután Konstanca és Craiova is nagy arányban nyert a Laguna Sharks Bukarest ellen, az egymás elleni meccsen pontosan tudták, hogy mindketten továbbjutnak, ha a végén a kettejük közötti különbség nem haladja meg a nyolc pontot… Így hát a hazai pályán játszó Konstanca – tiszta véletlenül – egy ponttal kerekedett felül, így a második helyezett Craiova is kvalifikált, a marosvásárhelyiekénél jobb pontkülönbséggel.

Van azonban egy bökkenő. A szövetség szabályzatában (a kosárlabda-bajnokságok szervezésének általános szabályzata, 13. fejezet, 13.5-ös alfejezet f) bekezdése) feketén fehéren az áll, hogy amennyiben egy sorozatban szerepel a szerencsés vesztes továbbjutásának lehetősége is, akkor az ezt befolyásoló mérkőzéseket azonos időpontban kell lejátszani. Nem némelyeket szeptemberben, aztán az utolsót december 30-án.

Borítékolhatjuk azonban, hogy a nyilvánvaló szabályszegésnek nem lesz következménye, bár amennyiben a marosvásárhelyi klub óvna, a bukaresti szövetségen kívül nincs az a független testület, amely nem adna neki igazat. Amúgy viszont nem az első alkalom, hogy a sportági szövetség semmibe veszi a saját szabályzatát.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Az a bizonyos egy százalék

A mai világban jóformán hozzá vagyunk kötve a telefonunkhoz, számos feladatot oldunk meg a zsebünkben lapuló okoseszköz segítségével. Lehet, sokan azt mondják, hogy nem váltak függővé, ezt nem is lehet vitatni, viszont a legtöbben elismerjük, hogy nehezen tudnánk boldogulni az okostelefonunk nélkül. Nem kell feltétlenül a közösségi médiára, elég csak a GPS-funkcióra, telefonálásra, üzenetküldésre vagy zenehallgatásra gondolni. Ezeket a feladatokat mind ellátja az okostelefon, és elég nagy gondban vagyunk, amikor nincs nálunk a készülék, vagy nem tudjuk használni, mert lemerült. A legtöbb felhasználó elkezdi nézegetni a konnektorokat, amikor a telefonja kiírja, hogy a töltöttségi szint 20% alá esett. Amikor pedig már egy számjegyű a szint, akkor sokan szinte ráugranak a legközelebbi töltési pontra.

Most viszont van egy jó hírünk azok számára, akik mindig gondban vannak a lemerülő telefon miatt. Ugyanis új akkumulátortechnológiát fejlesztettek ki a Huawei mérnökei, aminek a SuperEnergy Boosting – magyarul szuperenergia-növelés – nevet adták. Ez, a gyártó szerint, órákkal is képes megnyújtani az okostelefon készenléti idejét. A SuperEnergy Boosting funkció a vészhelyzeti módba állított okostelefonokon kapcsol be automatikusan, amikor az akkumulátorban már csak 1% a töltöttségi szint. A funkció intelligens módon használja fel a megmaradt kevéske energiát, ezzel pedig plusz üzemidőt biztosít a készüléknek. A gyártó közleményében azt írja, hogy energiaakkumuláló technológiát használ az új funkció, azaz egy nagyon vékony „szívószálon” keresztül erőteljesen újrapolimerizálja az akkumulátorban megmaradt ionokat, így a készülék még egy ideig használható marad.

Az új technológia a Huawei Mate 50 Próban debütált, és vészhelyzeti módban, amikor a telefon töltöttségi szintje elérte az 1%-ot, még képes volt 3 óra készenléti időt adni. Persze, ha közben használjuk is a készüléket, az idő drasztikusan csökken. Ezt a Huawei sem tagadja, be is vallja, hogy a Mate 50 Pro esetében ez az üzemmód egy 12 perces hívásidőt képes biztosítani. Azonban ez a 12 perc vagy a 3 órás üzemidő is nagy segítséget jelenthet, ha a felhasználó vészhelyzetben van. Az sem utolsó szempont, hogy a funkció akkor is használható, amikor éppen konnektorkeresésben vannak a felhasználók. Bár a SuperEnergy Boosting funkció nem teszi lehetővé a különböző tartalmak fogyasztását, segítséget nyújt abban, hogy tovább elérhetők maradjunk.

A kínai vállalat hozzátette, nem merülhetnek fel problémák, ha a felhasználók használják a funkciót, nem lesz utána robbanásveszélyes a telefon, a tápegység sem károsodik. Az már egy másik kérdés, hogy az akkumulátor élettartamát mennyivel csökkenti ez a funkció. Az már most kijelenthető, hogy az akkumulátornak nem tesz jót, ha az utolsó ionokat is kiszippantjuk belőle, így minden bizonnyal hamarabb bekövetkezik a degradáció, a kérdés az, hogy mennyivel. Ennek ellenére sokszor nagy segítséget jelenthet a Huawei új funkciója, az a kulcskérdés, hogy a többi gyártó mikor fog lépni ebbe az irányba? Reméljük, nem kell sokat várni rá.

Akkumulátor, illusztráció Forrás: hvg.hu

Miért nincs vírusirtó az iPhone-okra?

Mindenki szereti biztonságban tudni a telefonját, illetve az eszközön őrzött adatokat. Nem túlzás azt állítani, hogy utóbbi kategória sokkal fontosabb a felhasználók számára, hiszen napjainkban amúgy is gyorsan cserélődnek az okostelefonok, és számos készülékhez olcsón hozzá lehet jutni, azonban az adatokat már sokkal nehezebb visszaszerezni. Elég csak a telefonszámokra gondolni. Az sem kellemes, amikor egy-egy vírus ellopja az adatainkat, amelyek aztán megjelennek a világhálón. A legtöbben nem tárolunk titkokat a telefonunk merevlemezén, ettől függetlenül nem szeretnénk, ha a fényképeink nyilvánosságra kerülnének. Nem tartozik az egész világra az, hogy például hol kirándultunk vagy milyen receptekről készítettünk képernyőmentést, esetleg milyen jelmezben farsangoltunk öt évvel ezelőtt. Számos felhasználó mindent megtesz, hogy megóvja az adatait. Különösen napjainkban, amikor nem telik el úgy hét, hogy ne hallanánk hackerekről vagy adatlopásról.

Járható útnak tűnik a vírusirtó alkalmazások használata, hiszen ezek képesek megvédeni a felhasználókat számos veszélyfaktortól. Viszont nyitott szemmel kell járni, mert ahogy a mondás is tartja: olcsó húsnak híg a leve, vagyis lehet, hogy az ingyenes vírusirtók több kárt tesznek, mint amennyi hasznot hoznak. Ez érvényes mind a számítógépekre, mind az okostelefonokra. Windows operációs rendszert futtató számítógépekre és androidos okostelefonokra számos vírusvédelem létezik. Azonban az Apple eszközeivel kapcsolatban ez az állítás már nem jelenthető ki. Az almás eszközök mindig híresek voltak a biztonságukról, és nem is alaptalanul. A zárt rendszer egyik tagadhatatlan előnye, hogy sokkal nehezebb „megfertőzni”. Sokáig igaz is volt az a mondás, hogy az Apple eszközökre nem létezik vírus, viszont az évek során a hackerek és az adatlopással foglalkozók sem tétlenkedtek, és megtalálták a megoldást. Tény, hogy még mindig jóval kevesebb vírus van ezekre az eszközökre, mint a Windows vagy Android operációs rendszereket használókra, de tény, hogy létezik.

Ezzel együtt az IOS és iPadOS rendszerekre nincs vírusvédelem, legalábbis hét éve. 2015-ben az Apple ugyanis eltávolította az összes olyan alkalmazását, amelyek nevében szerepelt a „vírusirtó” vagy a „vírusvédelem”. Az igazi meglepetés az, hogy erre az Apple-nek jó oka volt, a SlashGear vírusokkal foglalkozó vállalat elmondása szerint a víruskereső alkalmazások valójában nem képesek arra, hogy átvizsgálják az iPhone-okat és iPadeket, a nevük is félrevezető, mert bár kínálnak biztonsági funkciókat, a vírusok ellen nem védenek. A modern iPhone-ok (és iPadek) beépített biztonsági réteggel rendelkeznek, amely megvédi a készülékeket nemcsak a vírusokól, hanem más típusú, rosszindulatú támadásoktól is. Az első és egyben legfontosabb védelmi vonalnak az számít, hogy nem lehet csak úgy összevissza alkalmazásokat letölteni, csak a gyári áruházból, azaz az App Store-ból tudunk alkalmazásokat telepíteni. Az androidos készülékek lehetővé teszik harmadik féltől származó alkalmazás használatát is. Hozzá kell tenni, hogy az App Store kínálatában is megjelennek olyan programok, amelyek kártékonyak, mégis átmennek a rostán. Azonban már az is sokat számít, ha valamilyen szinten átnézik a programokat, mert így jóval kisebb lesz a fertőzés kockázata.

Az Apple készülékeknél a következő védelmi vonalat a sandbox, azaz a homokozó jelenti. Az összes IOS (és iPadOS) alkalmazás ebbe a virtuálisan elkülönített részbe kerül, és nem tudnak kapcsolatba lépni más alkalmazásokkal, legalábbis addig, ameddig nem kapnak erre engedélyt. Amikor egy alkalmazás egy előugró ablakkal kér engedélyt, annak a sandbox az oka. Tehát, ha egy rosszindulatú alkalmazás fel is kerül az iPhone-ra, nem tud kárt tenni vagy adatot gyűjteni, és nem tudja sokszorosítani önmagát, ha mi, felhasználók valamilyen okból nem törjük fel a telefonunk szoftverét – például azért, hogy ingyenesen férjünk hozzá alkalmazásokhoz. Amennyiben megtettük, magunkra vessünk. Továbbá éppen a sandbox az oka, hogy nem működnek a víruskereső alkalmazások az Apple eszközein, hiszen a fentiek értelmében nem tudnak hozzáférni a többi alkalmazáshoz. Ehhez magasabb szintű, adminisztrátori jogosultságra van szükségük, ami egy PC-n megoldható, viszont egy iPhone-on nem.

A SlashGear arra is felhívja a figyelmet, hogy léteznek olyan népszerű víruskereső megoldások, mint a Kaspersky, az AG, az Avast vagy a McAffe. Ezen megtalálhatók az App Store-ban is, de leírásukban nem a vírusvédelem, hanem a biztonsági alkalmazás hívószó jelenik meg. Viszont semmivel nem tudnak többet, mint az Apple beépített védelme, tehát gyakorlatilag értelmetlen a használatuk.

iPhone-főképernyő Forrás: Business Insider

iPhone-vírus, illusztráció Forrás: MacWorld

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Valaki nincs sehol

Kuszálik Péter

Kevesen emlékeznek már Váci Mihályra, pedig a Kádár-korszak egyik 'futtatott' – és ennek megfelelő honoráriumokat élvező – költője volt; Nyíregyházán született 1924-ben, és 45 éves korában halt meg Hanoiban, ahová egy kulturális delegáció tagjaként utazott el.

Ő írta a *Valami nincs sehol* című verset; ötven évvel ezelőtt azért jegyeztem meg a költemény címét, mert elgondolkodtatott. Ugyanis azokban az időkben nemigen lehetett a hiányosságokra panaszkodni. Nem a flekkenhúst és a szabadságot hiányolta, egészen mást: „Hiába verekszünk érte halálig: – ha miénk is, – a boldogságból hiányzik valami. (…) Hiába vágysz az emberi teljességre, – mert az emberből hiányzik valami./ Hiába reménykedsz a megváltó Egészben, – mert az Egészből hiányzik valami." A Teremtést nem említi, tehát hallgatólagosan elismeri, hogy az tökéletes volt; arról sem szól, hogy az Úr csak egy dolgot bánt meg – szívből, igazán –, mégpedig azt, hogy „embert teremtett a földön", annak okán, mert „nagy az emberek gonoszsága a földön és szívük állandóan a rosszra irányul" *(Ter 6, 5-6)*.

A vers – az én olvasatomban – sejtelmes hangulatban végződik, ugyanis az *embertől* várja a hiányzó 'valami' megteremtését és az újrakezdés reményét: „újra hiteti, hogy eljön/ valami, valamikor, valahol…"

Nem jött össze a költő optimista fantáziálása, mert az ő halála óta eltelt bő ötven év alatt számtalan kudarcot ért meg az emberiség, s mindegyik fiaskó a Bibliából imént idézett empirikus tételen alapszik. Az életkorom alapján nem lehetek más, csak pesszimista (aki tulajdonképpen egy 'jól értesült optimista'), ugyanakkor Murphy nagyapám törvénye is beigazolódni látszik (miszerint az emberiség csak akkor fog észszerűen gondolkozni és cselekedni, ha *minden más* lehetőséget kimerített).

Az eddigiek alapján kénytelen vagyok korrigálni Váci Mihály megfigyelését: nem „valami nincs sehol", hanem *valaki*. Ezt más is észrevette, legutóbb például Kádár Árpád tette szóvá ezeken a hasábokon: „Miért nem létezik egy személy, egy olyan alkalmazott, akivel beszélni lehet, aki feljegyzi az előfizetők panaszait?" (A robottal nem lehet ügyet intézni; *Népújság*, 2022. dec. 13.) Mindez nemcsak az általa kérdőre vont Digi esetében van így, hanem a szolgáltató – és kiszolgáló – cégek nagyobb részével is.

Nem beszélve arról, hogy a garancia fogalma is kiveszett. Továbbá egy rakás évszázados 'szokás' – vagy minek nevezzem? –: felelősségérzet, szakértelem, kötelességtudat; (technológiai) fegyelem; alázat (a minőség és a munka tisztelete). Egyszerűbben: a szabályok betartása. Még egyszerűbben: a rend. Mások is észrevették és méltatlankodnak emiatt, a bátrabbak a piramis csúcsa felé mutogatnak: „Nálunk tizenkét vagy százötven éve senki semmiben nem tévedett. Mindenről valaki más tehet." (Alföldi Róbert; *24.hu*; december 24.) Az én olvasatom szerint: minden balhénak van felelőse, de ne várjam/várjuk el azt, hogy az a 'bizonyos valaki' – valamely csodálatos megvilágosodás és féktelen önkritika eredményeként – vállalja a felelősséget, és önszántából vonul börtönbe vagy áll a bitófa alá.

A városházi illetékesekről már tudom, hogy nem reagálnak semmire, ezért most csak apróbb témákat villantok meg, illusztráció gyanánt. Kétszáz oldalas könyvet lehetne összeállítani *Apró bosszúságaink* témával, most csak kettőt említek. Ezekben az esetekben még a kör átmérőjét sem tudom megrajzolni, nemhogy a középpontját megkeresni – ahol a hiányzó 'Valaki' áll. Költői kérdések következnek: 1. ki tudna odáig hatni, hogy az üzletek pénztáraiban legyen elegendő aprópénz; 2. ki tudná elintézni, hogy az üvegpalackok és borkánok (Sántha Attila *Bühnagy székely szótára* szerint ez magyar eredetű szó!) címkéit könnyen lemosható szerrel ragasszák fel, mert a mai állapotok szerint a címkeragasztók céhe az örökkévalóságnak dolgozik (forró víz, vegyszer, fémforgács, aceton, spakli – egyformán hatástalan).

Reményt az efféle problémák megoldására *sem* látok, így a boszszúság a mindennapok része lesz…

Akik nap mint nap életeket mentenek

A sors úgy hozta, hogy két nagy műtéttel is szembe kellett néznem a tavalyi év folyamán. Mondanom sem kell, mennyi félelem és aggodalom előzte meg ezeket mind részemről, mind a családom, barátaim és ismerőseim részéről.

Időközben szerencsésen átestem ezeken a nem kis veszélyekkel járó műtéteken.

Ezúton szeretném megköszönni mindazoknak az orvosoknak és a kórházi személyzetnek, akik segítettek abban, hogy visszatérjek a mindennapi élethez, hogy folytassam családom körében betöltött szerepemet, hogy ismét magamhoz ölelhessem unokáimat és mindazokat, akiket szeretek.

Az orvosok, ápolók áldozatos, odaadó munkája nélkül mindez nem sikerült volna.

Itt szeretném külön kiemelni dr. Bara Tivadar sebész főorvos és Túrós János nőgyógyász-szülész orvos nevét, akik nap mint nap életeket mentenek, valamint új életeket segítenek a világra.

Kívánom nekik, hogy még nagyon sokáig folytassák felbecsülhetetlen, nemes munkájukat erőben, egészségben!

Fejéregyházi Tünde

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket. Címünk: nepujsag@e-nepujsag.ro

Kevesebb tűz miatti bevetés

Szilveszter kíméletes volt

A szilvesztert is magában foglaló hétvégén Maros megyében a SMURD rohammentő szolgálat és a megyei tűzoltóság 160 fős személyzettel készenlétben állt a balesetek, lakástüzek elhárítására, a tűzoltásra.

Szer Pálosy Piroska

Az újév napját megelőző időszakban, szilveszterkor és azt követően nem volt tűzijáték által kiváltott nagyobb tűzeset oltása miatti riasztás a megyében. A tűzesetek száma is szerencsére az előző évekbelieknél kevesebb volt, és azok is csekély anyagi kárral jártak, emberi áldozatról sem érkezett jelentés. Ezt a jó hírt annak tulajdonítják, tájékoztatott megkeresésünkre a tűzoltóság sajtóosztálya, hogy november végétől megelőző és felvilágosító akciókat is tartottak. Ellenőrizték a szórakozóhelyeket és vendéglátóegységeket, kereskedelmi egységeket, templomokat, kolostorokat, ünnepi vásárokat, a téli ünnepkör hagyományaihoz kötődő események színhelyeit, a karácsonyi vásárokat. A megelőző intézkedések keretében hangsúlyozták a tűzmegelőzés fontosságát, azt, hogy bármilyen, tűzzel kapcsolatos tevékenységhez kezdenének a jogi személyek vagy a polgárok, akár lakásban, akár a szabadban, közterületen, azt felelősségteljesen tegyék.

December 30-án, pénteken Marosbogáton egy személyautó gyulladt ki, Dánoson egy kéményben a lerakódás miatt keletkezett tűz, amit időben sikerült eloltani, nem terjedt át a lakóházra. Segesváron családi ház gyulladt ki, a lakatlan ingatlanban viszonylag gyorsan sikerült eloltani a lángokat a helyszínre érkező tűzoltóknak. Vasárnap, január 1-jén a reggeli órákban Marosvásárhelyen, a Hidegvölgyben ütött ki tűz egy 120 négyzetméteres építményben. A gyorsan terjedő lángok veszélyeztették a szomszédos építményeket is. A marosvásárhelyi tűzoltóknak sikerült megakadályozni a tűz elterjedését, személyi sérülésről nem számoltak be. A tűz keletkezésekor a házban egy ágyhoz kötött nő tartózkodott, őt a tűzoltók megérkezése előtt kimentették, és átadták az egészségügyi személyzetnek.

Fotó: marosvásárhelyi tűzoltóság

Oktatásszakértők Kárpát-medencei találkozója Szovátán

Első alkalommal tartanak szakmai napot január 6-án Szovátán, a Teleki Oktatási és Módszertani Központban azok az erdélyi és vajdasági pedagógusok, akik az OktOpusz – Kárpát-medencei oktatásszakértői adatbázis – kialakításán dolgoznak az Erasmus+ KA2 program keretében.

A program célja a határon túli magyar pedagógusok szakértői adatbázisának létrehozása, a szakértői kompetenciák fejlesztése, a kisebbségi magyar oktatás fejlesztése és a többségi társadalommal, annak oktatási intézményrendszerével az együttműködés szakmai alapon történő megalapozásának elősegítése.

A mintegy 75 részt vevő pedagógus be mutathatja, hogyan sikerült hasznosítani munkája során a projekben szerzett tapasztalatokat, illetve megismeri az adatbázis kialakításának gyakorlati lépéseit.

A projekt egyrészt a bekapcsolódó szakértők képzését foglalja magába: hetvenöt pedagógus képzésére nyújt lehetőséget (ötven Erdélyből és huszonöt a Vajdaságból). A továbbképzést az Innovatív Pedagógiai Műhely biztosítja, melyet azzal a céllal hoztak létre, hogy lehetőséget teremtsen a szakmai eszmecserékre, műhelymunkákra, továbbképzésekre a Kárpát-medencében élő pedagógusok számára.

Ugyanakkor a projekt keretében létrejön egy adatbázis, melybe szakértőként, az összeállított egyéni portfólió alapján, a helyi partnerszervezetek (Erdélyben az RMPSZ, Vajdaságban az ÉMPE) jóváhagyásával kerülnek be a pedagógusok, akik kereshetővé válnak a különböző szakterületek, földrajzi elhelyezkedés, munkatapasztalat szerint.

„A projekt elnevezése – OktOpusz – kapcsolatokat, hálózatokat takar. Ugyanakkor szójáték is, előtagja az oktatásra utal, hiszen annak területén működik, míg az opusz összetétel azt sugallja, hogy a résztvevők egy közös művet hoznak majd létre, azt az adatbázist, amely a Kárpát-medencei magyar anyanyelvi oktatást, a projekt partnereinek, résztvevőinek közös ügyét hivatott szolgálni" – összegez *dr. Köllő Zsófia*, az RMPSZ programigazgatója.

„Azt tapasztaltuk, hogy a pedagógus-továbbképzések esetében a jövő arról szól, hogy azonnal használható ismereteket nyújtsanak. Arra törekszünk, hogy valamennyi határon túli magyar pedagógusszervezet tudjon erről a munkáról, hogy további szakértői találkozók jöhessenek létre, hiszen erre nagy igény van" – jegyzi meg *dr. Tratnyek Magdolna*, az IPM szakmai vezetője.

„Nagy örömmel vállaltuk a részvételt, mert ezáltal egy aktív szakmai közösség része lehetünk, együtt könnyebben megvalósíthatjuk a kitűzött célokat. Számunkra is nagyon fontos az, hogy a magyar nyelvű oktatás színvonala megmaradjon, sőt, ha lehet, tudjunk is rajta egy kicsit emelni. Nagyon szeretnénk megismerni nemcsak egymás jó gyakorlatait, hanem a többi résztvevő jó gyakorlatait is, hiszen az egymástól tanulás erősítheti a motivációt, ami jelen pillanatban nagyon-nagyon fontos a gyerekekkel való munkában" – nyilatkozta *Tóth Gabriella*, az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületének alelnöke.

A Tempus közalapítványnál megpályázott Erasmus+ projekt partnerei: Innovatív Pedagógiai Műhely (IPM), Magyarország; Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ), Erdély; Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete (ÉMPE), Vajdaság. *(közlemény)*

Súlyos baleset Balavásáron

Az év első napján kora este súlyos közúti baleset történt Balavásár Marosvásárhely felőli kijáratnál, ahol két személygépkocsi ütközött össze. A baleset helyszínére a rohammentősök, továbbá a marosvásárhelyi és az erdőszentgyörgyi tűzoltók szálltak ki. A szerencsétlenségben hat személy sérült meg, ketten a roncsokban rekedtek, egy 25 éves férfi és egy 20 éves nő, egy 5 éves gyerek válságos helyzetbe került. Az áldozatokat a rohammentősök szállították a marosvásárhelyi sürgősségi osztályra. A forgalom hosszú időre, körülbelül másfél órára leállt. Az országutakat kezelő hatóság karbantartó csoportjának beavatkozására volt szükség, hogy az utat járhatóvá tegyék a baleset után – közölte a vészhelyzeti felügyelőség. *(m.s.)*

Fotó: ISU

Temesvár idén Európa egyik kulturális fővárosa

Többnapos, hétfőn záruló fényfesztivállal ünneplik Temesváron, hogy 2023-ban ez a város az egyik, amely viselheti az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) címet. A rendezvénysorozat egyik csúcspontja egy nagyszabású Brâncuşi-kiállítás lesz.

A hétfőn este záruló ötnapos fényfesztivált az önkormányzat szilveszteri rendezvényétől függetlenül, a Mária Terézia-bástyában tartották. A Temes megyei önkormányzat által szervezett rendezvény keretében több neves külföldi lemezlovas lépett fel, miközben a többezres közönség látványos lézershow-kban, fényjátékokban és videomappingben gyönyörködhetett.

Helyi sajtóbeszámolók szerint a rendezvény keretében a belvárosban több helyszínen is fényinstallációkat állítottak fel és más újmédiás eszközökkel készült alkotásokat is bemutattak. Az évváltásra időzített fényfesztivállal azt is ünnepelték, hogy megújult a vár utolsó megmaradt bástyája, amely az EKF-rendezvények egyik fontos helyszíne lesz.

A szervezők decemberi programismertetője szerint idén 2500 művész látogat el Temesvárra, többek között Orhan Pamuk Nobel-díjas író, a török posztmodern irodalom vezető alakja, a szintén Nobel-díjas Olga Tokarczuk lengyel író vagy Peter Slotterdijk német filozófus, Európa egyik legismertebb és legvitatottabb kultúrteoretikusa.

A városban a tervek szerint idén mintegy harminc eseményt tartanak hetente, a hivatalos megnyitó a február 17-19. közötti hétvégén lesz, amikor több belvárosi helyszínen világhírű zenészek koncerteznek. Fellép Lajkó Félix hegedűművész is, akit a vonósokból álló, világzenét játszó lengyel Volosi zenekar kísér.

Az EKF-programok csúcspontja egy Constantin Brâncuşi műveiből nyíló kiállítás lesz. A temesvári szépművészeti múzeumban szeptember 30-án megnyíló tárlaton hírügynökségi jelentések szerint a világhírű román szobrász 20-25 műve lesz látható, többek között olyan híres alkotásai, mint az Alvó múzsa, a Pogány kisasszony és A végtelen oszlopa III, de a művész rajzait és fényképeit is bemutatják.

Doina Lemny, a kiállítás kurátora a News.ro hírügynökségnek korábban úgy nyilatkozott, hogy a műveket angliai, svájci, franciaországi és romániai múzeumokból viszik, a helyszín előkészítése egymillió euróba, a tárlat megszervezése ugyanennyibe kerül. A szervezők szerint a Párizsban befutott szobrásznak legutóbb több mint 50 éve volt kiállítása szülőhazájában.

Temesvár az eredeti tervek szerint 2021-ben lett volna Európa egyik kulturális fővárosa, de a világjárvány miatt nem lehetett volna megtartani a rendezvényeket, így halasztást kért. A rendezvénysorozat előkészítését számos vita előzte meg, elsősorban az ellenzéki vezetésű helyi és a kormánypárti megyei önkormányzat között. Előbbi többször szóvá tette, hogy a kormány nem támogatja jelentőségéhez mérten a Temesvár Európa Kulturális Fővárosa 2023 projektet. *(MTI)*

Rekordösszeget fordítottak tavaly infrastruktúra-fejlesztésre

Minden korábbinál nagyobb összeget fordítottak tavaly a közúti és vasúti infrastruktúra, illetve a légi közlekedés és hajózás fejlesztésére, bővítésére Romániában – tájékoztatott vasárnapi közleményében a szállításügyi minisztérium.

A szaktárca közlése szerint a 2022-es év kiemelten eredményes volt a közlekedés és infrastruktúra fejlesztése terén, számos kitűzött célt sikerült megvalósítani, beruházást finanszírozni európai uniós forrásokból. Mint írták, az elmúlt évben 2,27 milliárd eurót költöttek infrastruktúra-fejlesztésre, ez az összeg egy évvel korábban 1,41 milliárd euró volt, az előző két évben pedig még kevesebb.

A legnagyobb növekedést a közúti infrastruktúra fejlesztésében érték el, 2022-ben 1,75 milliárd eurót fordítottak erre, miközben egy évvel korábban ez az összeg az egymilliárd eurót sem érte el. Emellett 5,36 milliárd euró értékben írtak alá finanszírozási szerződéseket összesen 220 kilométernyi autópálya megépítésére, a legfontosabb projektek között a szaktárca az Erdélyt Olténiával összekötő Nagyszeben–Piteşti sztrádát említette. Jelentős beruházások várhatók a vasúti infrastruktúra terén is. A minisztérium 3,53 milliárd euró értékben kötött szerződéseket 240 kilométernyi vasúti pálya felújítására, amelyek közül a legfontosabb a Kolozsvár és a román–magyar határon található Biharpüspöki közötti vasútvonal villamosítása. Húsz év óta először új vonatkocsikat és mozdonyokat is beszerez a szaktárca.

A közlemény arra is kitér, hogy a fontosabb romániai repülőtereken is fejlesztések várhatók, új terminálokat és kifutópályákat építenek, de a hajózási szektor is haszonélvezője a beruházásoknak. A minisztérium 288 millió eurót költ metróépítésre, a Kolozsvárra tervezett metró megoldást jelenthet a város zsúfolt közlekedésére.

Sorin Grindeanu szállításügyi miniszter úgy értékelte, hogy a helyes döntések tavaly több kiérlelt projektet szültek, így megvalósultak a szaktárca célkitűzései, és azon reményének adott hangot, hogy idén újabb rekordokat sikerül megdönteni. *(MTI)*

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-124-154. (18283-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Arany volt a szíved, szeretet az életed, téged feledni nem lehet.”

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk január 3-án a drága jó feleségre, édesanyára, nagymamára, SIMON ILONÁRA szül. György halálának 15. évfordulóján.

Önfeláldozó szereteted, jóságod nem felejtjük el. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!

Szerettei. (18297)

ELHALÁLOZÁS

„Elment egy lélek ma ismét a Földről, kit szívünk többé el sosem feled. Csendesen figyelsz ránk már odaföntről, legyen helyettünk: Isten veled.”

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a drága feleségem, édesanyám, nagymamánk, dédmamánk, anyósom, közeli és távoli rokonunk, a szeretett

GÁL ANNA

született Simon

életének 91. évében csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése 2023. január 3-án, kedden 13 órakor lesz a remeteszegi temetőben.

Egyben köszönetet mondunk mindazoknak, akik gyászunkban velünk éreznek.

A gyászoló család. (18295-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, rokon, jó barát,

NEMES ERZSÉBET

(Boci)

született Vajna

életének 78. évében, hosszas szenvedés után, 2022. december 29-én visszaadta lelkét Teremtő Urunknak.

Temetése 2023. január 5-én, csütörtökön 13 órakor lesz Marosvásárhelyen, a központi református temetőben.

A gyászoló család. (18298-I)

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy

ANCATEO MARGIT

szül. Kass

kozmetikus

2022. december 28-án, 89 éves korában megtért Teremtőjéhez. Szerettünktől 2023. január 3-án 18 órakor veszünk búcsút a marosszentgyörgyi temetőben (a nagy kórház mögött), és ugyanott temetjük január 4-én, szerdán 15 órakor, katolikus szertartás szerint. Nyugodjon békében!

A gyászoló család. (18301-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

A Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórház vezetősége és munkaközössége őszinte részvétét és együttérzését fejezi ki doc. dr. Szatmári Szabolcsnak, a II-es Számú Neurológiai Klinika vezető főorvosának és családjának ebben a nehéz időszakban, FELESÉGE korai távoztával az örökkévalóságba.

Isten nyugtassa békében!

A Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórház vezetősége. (sz.-I)

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya megrendüléssel értesült dr. SZATMÁRI MÁRIA elmegyógyász főorvos elhunytáról, akinek szakmai tudása és segítőkész, emberséges hozzáállása mindig biztonságot nyújtott betegei és kollégái számára. Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki dr. Szatmári Szabolcsnak, szakosztályunk alelnökének és családjának a pótolhatatlan veszteség okozta mély fájdalmában. (-I)

Szomorú szívvel búcsúzunk unokatestvérünktől, GÁL ANNÁTÓL született Simon. Személyesen nem tudunk búcsút venni. Nyugodjon békében! Hozzátartozóinak vigasztalódást kíván Varga Rozália és Farczádi Irén. (-I)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

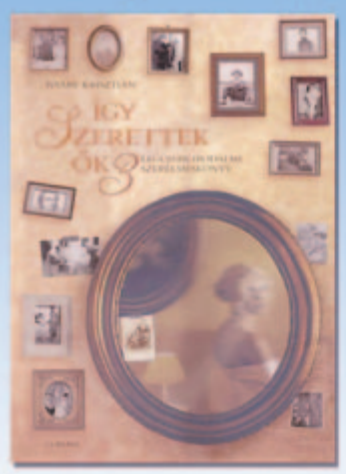

Nyáry Krisztián
Így szerettek ők 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380
  Labor - 0751-114-307
  e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077
  - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  koszorúk - 0745-606-269
  és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Álláshirdetés

Az Ecolect Maros Közösségi Fejlesztési Egyesület (ADI Ecolect) versenyvizsgát hirdet egy megüresedett **környezetvédelmi szaktanácsadói állás** betöltésére.

Jelentkezni és a szükséges dokumentációt (boríték típusú dossziéban) 2023. január 13-án 12 óráig az egyesület Marosvásárhely, Városháza utca 2. szám alatti székhelyén (bejárat a Park szálloda felől, I. emelet, 1-es iroda) kell benyújtani.

Bővebb felvilágosítás és a könyvészet megtalálható az ADI Ecolect Maros egyesületnél, Park szálloda, 2-es iroda, a 0365-455-256-os telefonszámon vagy a www.adiecolectms.ro honlapon.

Az Ecolect Maros Közösségi Fejlesztési Egyesület

Előadások: január 3-án, 4-én, 5-én, 6-án, 7-én és 8-án este 7 órától – Marosvásárhely, Maros Művészegyüttes terme

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060